

A V E M A R I A

OCTOBER, 1934

AVE MARIA

published monthly by

*The Slovene
Franciscan Fathers,*
Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 letno.
Izven U. S. A. \$3.00

AVE MARIA

P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925, at
the post office at Lemont,
Illinois, under the Act of
March 3, 1879. Acceptance
of mailing at the special
rate of postage provided
for in Section 1103, Act
of October 3, 1917, author-
ized on August 29, 1925.

Naročite se na

“AVE MARIA”

*ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.*

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNİK VELIKE MISLI
MISLJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠEGA
LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI SO ZA
ZGRADBO KRISTUSOVEGA DUHOVNIŠTVA. ZA-
TO JE BILA AVE MARIJA USTANOVLJENA, DA
BI V GMOTNEM OZIRU PODPIRALA DIJAKE,
KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI STAN. TVOJA
NAROČNINA JE SEME, KI NAJ NEKOČ OBRODI
SAD V VINOGRADU GOSPODOVEM. KOLIKO JE
DIJAKOV, KI BI RADI ŠTUDIRALI, PA NIMAJO
SREDSTEV. SAMOSTAN V LEMONTU JE
TUDI SOLA IN VZGOJEVALIŠČE IDEJALNIM
FANTOM, KI SO SI ZAŽELELI SLUŽBE ALTAR-
JA. SEDAЈ RAZUMES. NAŠ LIST UTIRA POT
TEM STUDENTOM.

A V E M A R I A

Oktoberska štev. 1934—

Nabožni mesečnik.

—Letnik XXVI.

Za naš jubilej.

P. Hugo Bren, O.F.M..

V zgodnji spomladi l. 1909 je bilo. Mladi in agilni izseljeniški misijonar Rev. Kazimir Zakrajšek, O.F.M., ki je pravkar ustanovil "Družbo sv. Rafaela" za varstvo ameriških izseljencev, je imel dosti prilike tam na newyorškem Ellis Islandu gledati vsa grenka razočaranja novih priseljencev, ki so se takrat vsipali v to deželo. Mislijo si, da plovejo proti deveti deželi vsestranske sreče, o kateri so v domovini tako sladko sanjali. Kot Krištof Kolumb so jo z veseljem pozdravili, ko so zagledali njene prve motne obrise. Kip svobode, ves v zlatu, jim je pred newyorško luko klical: Dobrodošli v zlati deželi!

A glej razočaranje! Niso še stopili na suho, že so padli v roke raznim komisijam, ki so jim s tistim hladnim, oh, tako hladnim ameriškim mirom, začeli izpraševati vest odkod, kam, h komu itd. Zdelo se jim je, da stojijo pred "kravavo rihto". Oddahnili so se, če so to skušnjo srečno prestali. A prišlo je novo razočaranje. Mesto v objem svojcev, znancev, prijateljev, ki so jih zvalili sem, so morali na Ellis Island, otok solza, kjer so včasih po cele tedne čakali kot na smrt obsojena živina v klavnici, nevede, ali jih bodo napotili dalje, ali poslali nazaj, odkoder so prišli.

Tisti, ki so se jim končno odprla ameriška vrata, so vsi blaženi kot uboge duše zapuščali svoje vice in hiteli na vse vetrove sreči naproti. In tedaj je izseljeniški misijonar začutil, da se nahaja na otoku solza. Vsa mogoča krajevna imena so vsebovali njih potni listi. Mnoga so mu bila komaj znana. Rekel je temu, dejal je onemu: "Pa zakaj tja? Tam ni Slovencev, vsaj dosti ne. Nimajo lastne cerkve in je najbrž nikoli ne bodo imeli. Kam boš hodil v cerkev, k

svetim zakramentom? Bojim se, da boš za kruh prodal vero. Rožni venec in mašna knjižica bosta morala morda kmalu narediti prostor dolarjem."

A vse očetovsko prigovarjanje je bilo navadno zaman. Kaj hočete, so se običajno glasili odgovori, tam imam očeta, brata, sestro, prijatelja, znanca. Ta in ta mi je poslal karto in mi pisal, da se tam dobro zasluži. In odhajali so. Misijonar pa je žalosten gledal za njimi. Temne slutnje so ga obdajale, da mnogi njih zavijajo na pota zgubljenega sina, katerih se bodo enkrat prav tako kesali, kot se jih je on, pa jim morda ne bo dana milost kot njemu, da bi se še kedaj vrnili v Očetovo hišo.

Ta moreča misijonarjeva skrb je spočela vzvišeno misel, ki je kmalu dozorela v sklep: Tem ljudem moramo dati vsaj tiskanega misijonarja, sicer se jih bo mnogo za vero in narod zgubilo, kot že toliko drugih pred njimi. Takoj je začel snovati načrt za uresničenje te velike, odrešilne misli. In marca 1909 je stopil pred slovensko javnost z nabožnim listom — Ave Maria! Mariji je v njem veljala prva pesem "Ave Maria" in prvi članek pod istim naslovom. V tretjem članku z naslovom "Nov list", pa jo s sledečimi besedami uvaja:

"Nov list! — in sicer nabožne vsebine; in to za Ameriko — kolik pogum, morda kolika predrznost! Vendar — tu je, glejte ga! Res je bilo treba za to velikega poguma. Vendar, zaupamo na pomoč božjo in Marijino. Poskusimo, morda bo šlo! Da je pa tak list silno potreben za ameriške Slovence, o tem smo gotovo vsi pričrani. Zato, naj bo v božjem imenu! Mi bomo delali, bomo žrtvovali, če bo treba, veliko žrtvovali, pri tem pa pridno prosili pomoči od

patrone lista — Marije. Za njeno čast gre, za dušni blagor slovenskega ljudstva — ki je njeno ljudstvo, gre. Gotovo ne bo odrekla svoje pomoči.”

In je ni odrekla! Petindvajset let že Ave Maria redno roma po slovenskih naselbinah od Atlantika do Pacifika. Nobena naselbina, četudi morda obstoječa iz ene same samcate družine sredi morja tujcev, ali sredi kake goščave, ji ni premajhna ali preoddaljena. Živega misijonarja svojega rodu morda že leta ni videla. “Ave Maria” jo obiskuje vsak mesec. Dolga leta jo je obiskovala celo vsakih štirinajst dni. Materinsko prigovarja našim rojakom: “Ne zabite, otroci Marijinega naroda, ste in jaz bi rada, da bi to tudi ostali.” Po Mariji je najkrajša pot k Jezusu.

Da njeni misijoni niso bili brezuspešni, o tem glasno priča sama. Berite stotine in stotine dopisov iz raznih naselbin, raztresenih po njenih letnikih in prepričali se bote, da ni misijonarila zastonj. Ti nam razodevajo, kako težko so jo mnogo okje pričakovali, kako veseli so je vsakokrat bili, ko je prišla, in v koliko tolažbo in bodrilo jim je vselej bila, posebno še onim, ki jim ni bilo dano nedeljo za nedeljo božje besede čuti v sladkem materinem jeziku. Koliko takih se ima prav njej zahvaliti, da so sredi mrzlega tujega sveta ostali zvesti Bogu in Mariji. O njenem celotnem misijonskem uspehu, seveda ne govori nobena človeška kronika. Zabeležen je le v “knjigi življenja”, v kateri je vse zapisano. Le toliko smo upravičeni trditi, da ji mora vsak, kateremu je kaj na tem, da ostane naš tukajšnji narod zvest Bogu in Mariji, dati hvaležno priznanje.

Toda njen misijon še zdaleka ni završen. Mi sicer umiramo in zadnje čase vedno hitreje umiramo. “Ave Maria” bi nam vedela o tem povedati žalostne zgodbe. Na koliko vrat, ki so se ji nekdanj tako rade odpirale, zdaj zastonj trka. Morda se ji pokaže na pragu cvetoč obraz, na katerem se pa takoj vidi, da mu ni dobrodošla kot nekdanj. Vpraša po materi. A dobi hladen odgovor: “Mama so umrli, mi, njeni otroci, te pa ne razumemo. Good bye!” In žalostna gre naprej, da pri drugih vratih zopet kaj podobnega sliši. Da, mi kot narod umiramo. S tem pa ni rečeno, da bomo jutri ali pojutranjem umrli. Kajti narodi ne poznajo nagle smrti.

“Ave Maria” lahko dočaka še svoj zlati misijonski jubilej, preden bo napisala posmrtnico

svojemu takajšnjemu narodu. Še je potrebna! In zdi se, da bo na potu proti svojemu zlatemu misijonskemu jubileju vedno bolj potrebna. Ko je pred 25 leti nastopila svojo misijonsko pot, so jo zlasti potrebovale one naše naselbine, ki jim je nadomeščala slovenskega nedeljskega pridigarja. Na poti proti njenemu zlatemu misijonskemu jubileju pa jo bodo potrebovale tudi naselbine, ki so bile dosti močne, da so si zgradile lastno cerkev in vzdržujejo lastnega duhovnika svoje krvi.

Niso li tudi te nekdanj procvitajoče narodne župnije začele umirati? Zgledi kažejo da. Pa to je šele začetek. Sledile bodo druga za drugo. Narodne župnije hitreje umirajo kot narod. To priča zgodovina narodov, ki so prišli pred nami v to deželo. In kaj potem? Vprašajte one naše župnije, ki so prve postale žrtev smrti. Kako milo starejši tožijo o svoji duhovni zapuščenosti. Bolj jih boli kot v začetku, ko so morali zahajati v tujerodne cerkve. Razumem njih bol. Kajti v nekdanj domači, zdaj tuji cerkvi, jim vse od altarja do vrat kliče: Delo tvojih rok sem in sad tvojih pristradanih centov. Kako bi to ne bolelo, skelelo!

Ko se to zgodi še v večjem obsegu kot doslej, in to je neizogibno, tedaj se bo za “Ave Marijo” odprlo novo misijonsko polje po naselbinah, kjer so jo prej, ko so imele še živega domačega misijonarja, lažje pogrešale kot manjše naselbine brez narodne župnije. Jim bo li sladila te grenke ure? Jih bo li tolažila in bodrila v tej duhovni zapuščenosti? Kar se nas tiče, jim lahko damo to zagotovilo. Kar je obljubil njen ustanovnik in prvi urednik, Rev. Kazimir Zakrajšek, to obljubljam tudi mi: “Mi bomo delali, se bomo trudili, bomo žrtvovali, če bo treba, veliko žrtvovali,” da jim jo dotlej ohranimo.

A njena ohranitev ni odvisna samo od nas. Vsak list je prav za prav kompanija, obstoječa iz izdatelja in naročnikov. Tudi “Ave Maria”. Izdajateljji so, kot rečeno, pripravljene na vse osebne žrtve. Pripravljene bi bili tudi na vse materialne žrtve, ko ne bi sami bili boja za obstanek. Kajti “Ave Maria” jim ni kot farmarju molzna krava, ki jo toliko časa drži in redi, dokler mu daje gotovo količino mleka. Sodelavka jim je za duhovni apostolat med našim tukajšnjim narodom. Vprašanje je, če je tudi narod kot kompanijon pripravljen kaj žrtvovati za njeno ohranitev v isti namen. Dolgo smo odlašali mu povedati, da, če se tudi on ne zavzame

zanjo, ji zna pred 30. letom obstoja zapeti mrtvaški zvon. Danes jim povemo.

Da se to ne zgodi, ne prosimo podpore zanj, četudi živimo v dobi "reliefa". Gotovo bomo tudi za to hvaležni. A pred vsem prosimo tiste, ki so ji kljub težkim časom ostali zvesti, da ji ostanejo zvesti tudi znanprej, zvesti naročniki, a tudi zvesti plačniki. Glavni namen naše kampanje je, pritegniti v krog njenih naročnikov one, ki so doslej stali ob strani. Ne moremo si misliti, in dosti žalostno bi bilo, ko bi morali misliti, da je vse, kar še katoliško misli in čuti med nami, zbrano okrog Ave Marije. Ko bi bilo, bi morala ona imeti desetkrat toliko naročnikov kot jih ima. Vsaj petkrat toliko bi jih tudi v resnici imela, ko bi se naš še katoliško misleči narod zavedal njenih zaslug v preteklosti in njenega pomena za prihodnost.

Da to zavest vzbudimo, smo sklenili celo njeno srebrno jubilejno leto posvetiti kampanji za naročnike, katero s tem otvarjamo. Začne se s praznikom našega sv. očeta Franciška 4. oktobra. Završila se bo isti dan ob letu. Drugim listom in Jednotam je kampanja, če že ne nekaj vsakdanjega, vsaj nekaj vsakoletnega. "Ave Maria" sploh ne vem, kedaj je imela zadnjo, četravno že deset let živim z njo in delam zanjo. Vsaj za svoj srebrni jubilej jo zasluži.

Pri običajnih naših kampanjah tekmovavce podžigajo obljubljeni premije, ali v denarju, ali v blagu, ali v časti. Vsega tega mi ne obljubljam. Zavedamo se, da gre za apostolat dobrega, nam tako potrebnega in edinega tiska. Pač pa bomo tistim, ki se bodo kampanje udeležili, njih trud nagradili z duhovnimi dobrotami. Naša tukajšnja mladina bo skozi celo ju-

bilejno in kampanjsko leto za tekmovavce opravljala pred Marijo Pomagaj devetdnevnic. Poleg tega se bo zanje opravilo 15 sv. maš. In sicer po tri: v Lemontu pri Mariji, pri Mariji Pomagaj na starokrajskih Brezjah, v Lurdu, v Pary le Monial, izhodišču in središču češčenja presv. Srca Jezusovega, ter na oltarju Žalostne Matere božje na Kalvariji v sv. Deželi. V devetdnevnic bodo vključeni vsi, ki bodo pridobili vsaj po enega novega naročnika, v oboje pa oni, ki bodo pridobili vsaj tri. Onim, ki bodo najbolj uspešni, se bomo še posebej oddolžili. Zavedajte se pa, da če delate za Ave Marijo, delate za misijonarja, ki je že 25 let uspešno misijonaril med vami samimi in je z isto vnemo pripravljen delati še 25 let. Če ga na katerikoli način podpirate, delate zase in za svoje brate in sestre, ki so njegovega misijona morda še bolj potrebni kot vi. S tem bote postali tudi delničarji vseh njegovih uspehov.

In zdaj na delo! Na delo po boljševškem vzorcu. Kajti otroci tega sveta so v svojem rodu modrejši, kot otroci luči. Oni imajo takozvane celice. Vsak boljševik se zaveže, da bo v svojem krogu pridobil vsaj tri nove člane. To je boljševiška celica, ki se hitro razrača. V tem je skrivnost njih uspešne propagande. Otroci luči, učite se od njih! Vsak naj sklene, da ne bo prej miroval, dokler ne ustanovi svoje celice — treh. Potem bo uspeh kampanje zagotovljen. Potek kampanje bo do nadaljnjega vodil nadpisani, s svojim posebnim štabom. Nanj naj se obračajo vsi, ki se bodo kampanje vdeleževali in v vseh zadevah, ki se je tičejo.

Z Marijinim blagoslovom in pomočjo: Naprej!

Evharističnemu Kralju.

M. Elizabeta.

Evharističnemu Kralju
pestrost travnikov, cvetov,
Poljsko cvetje v divnem žaru,
rosnih juter blagoslov!

Evharističnemu Kralju
spev šumečih rek,
večno petje temnih logov,
gorskih pesmi jek!

Evharističnemu Kralju
zlati blesk neba,
solnca blagodejni ogenj,
biserni smehlaj zvezda!

Evharističnemu Kralju
lepih duš skrivnost,
mučeništvo svete Cerkve,
večne večnosti sladkost!

Program Jezusa kralja.

J. O.

N sam ga je oznanil z gore množicam zbranaega ljudstva, ki ga je poslušalo s pritajenim dihom.

Ogenj so razpihovale njegove besede v dušah nekaterih — na obrazu drugih je bilo videti pomilovalen nasmeh.

“On je tisti, ki so po njem že davno hrepenele in koprneli narodi. On je Odrešenik, Osvooboditelj,” so govorili eni. “Blaznež je, sanjač je, so trdili drugi ter zmigajoč z ramami odhajali od njega.

In tudi danes je Kristusov program enim blesteč ideal, drugim smešna blaznost, po tem, katerega gesla se drže: “Z Kristusom” ali “proti Kristusom!”

Naše geslo je: “Za Kristusa!” Zato se tudi zanimamo za njegov program, ki je življenjski program vseh, ki se resnično, dejansko in resnobno trudijo za popolnost in se bore za Boga.

Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo. Svet seveda govori drugače: Blagor bogatim, imovitim, mogočnim, veljakom, ki morejo vladati in zapovedovati, ki imajo odprto pot do vseh užitkov in naslad.

Toda Kristus Gospod ne menjava svojega programa. On vztraja pri svojem: “Blagor ubogim v duhu.” Tisoče in tisoče je že navdušila ta beseda, odtrgala njih srca od sveta in jih sprostita za Boga.

Mlad rokodelski pomočnik je bil na potovanju. Veselo in svobodno je šel svojo pot. Na vprašanje: “Zakaj si tako vesel na svoji poti?” je odgovoril: “Katoličan sem, katoliški kristjan, česa še potrebujem?”

Ubog v duhu!

*

Svetovna vojna ji je vzela sina, bankerot jo je spravil ob vse imetje. A žena ne plaka, ne tarna. ne obupava, marveč smehljaje se pravi: “Ljubi Bog je že vse prav ukrenil.”

Uboga v duhu!

*

Lastni svak jo je pregnal iz svojega gradu, brez strehe je tavalala v hudi zimi, ponoči, s svojimi otroki po ulicah mesta Eisenach. Iz hvaležnosti

za to, je poprosila frančiškane, da so ji zapeli: “Te Deum — Tebe, Boga hvalimo!”

Uboga v duhu!

*

Frančišek, sin bogatega Petra Bernardoneja, je ljubil denar, veseljačenje, mehkužnost in posvetno slavo in čast. — Naenkrat, nenadoma se je odtrgal od vseh zemeljskih stvari, za nevesto si je izvolil uboštvo, tako, da je mogel resnično moliti: “Moj Bog je moje vse.”

Ubog v duhu!

*

Nimajo veliko, vprav toliko, da se morejo skromno preživljati in obdariti tega in onega siromaka, ki potrka na duri, s koščkom kruha.

Zraven stanuje bogat sosed, ki živi razkošno in v izobilju. A oni ne gledajo z zavistjo “čez plot v tuji vrt.” Ako jih kdo opomni na njihovo skromnost in revščino in jim kaže bogastvo sosedovo, porečejo: “Imamo, hvala Bogu, česar potrebujemo, zadovoljni smo s tem malim, kar imamo.”

Ubogi v duhu!

*

Imajo dobrine tega sveta in vesele se vsega, kar je lepo na zemlji. A svoje bogastvo uporabljajo za dobra dela in hrepene po večni lepoti, ki presega vso zemsko krasoto.

Ubogi v duhu!

*

Ponižno kleče pred Bogom in molijo Očenaš. Z otroškim zaupanjem priporočajo sebe božji previdnosti. “Ti si modrejši in močnejši kot mi in dobro veš, kaj je nam v korist, stori z nami, kakor je tvoja volja!” Tako molijo.

Ubogi v duhu!

*

Zgledi “uboštva v duhu” se dajo postoteriti. Pogled in poišči sam v svoji okolici take “uboge v duhu”; njih zgled naj ti bode v vzpodbudo, in skušaj ga posnemati!

“Blagor ubogim v duhu!” Duše, ki se ne dajo nasititi z dobrinami, z bogastvom tega sveta, duše, ki si žele krajev nebeške sreče, duše, ki z otroškim zaupanjem imenujejo Boga svojega Očeta in so docela zadovoljne z nje voljo, “njih je nebeško kraljestvo”.

Rožnivenški rubini.

N. N.

PASI je bil Father Tim sicer jako mirne narave, je jako nerad slišal, če kdo ni spoštljivo govoril o Materi božji, ali se celo ž nje norčeval. In dogodek, ki ga hočem pripovedovati, začena se o tem, kako se je Father Tim resnično razjezil. Povem, kako se je to zgodilo. Jack Kilduff, ki je bil potovalni zastopnik in agent neke newyorške tvrdke s pohištvo, je ravno pokazal smodko in pričel pogovor z dvema skrivnima prodajalcema žganja (bilo je to še začasa prohibicije). Sedela sta oba dva ravno nasproti Fathra Tima. Jack se je posadil blizu Fathra. Govorili so o tem in onem, in ko jim je potekla snov za nadaljne pogovore, je Jack sedel k oknu in gledal pokrajino, roko je pa imel v žepu. Kdor ga je pa natančneje opazoval, je videl, kako se mu gibljejo ustnice. Čez nekaj časa je pa vzel iz žepa rožni venec, kajti to je bilo, kar je ves čas držal v žepu, in poljubil križek. Imel je navado, da je na potovanju rad molil rožni venec. Eden agentov za opojne pijače se je ozrl v njega, ravno ko je deval Jack rožnivenec v žep in rekel: "Jack, ima pa to jako pripravno urejeno, zdravilne kroglice ima navezane na žici, da bi se mu ne raztresle, še škatljice ne potrebuje. Kaj, Jack, ali ste morda bolan? Ali želodec ni v redu?"

"To niso nikake zdravilne kroglice," ga je pričel poučevati njegov tovariš. Glas pa in njegovo vedenje sta pa jasno pokazala, kakega mišljenja je. Pa je nadaljeval: "Če li zdravnik predpiše kake kroglice, jih ne daš na vrstico ali kako verižico. To-le je pa verižica, kakoršno rabijo katoličani, kadar molijo, kakor ti je morda znano, to svojo gospo. He, Jack, zakaj se vendar že enkrat ne otreseš tega mračnjaštva? Človek, ki proda za svojo tvrdko v tednu za \$25.000 blaga, bi bil pa že lahko tako razsvitljen, da bi pustil tako malikovanje, ki je bilo v modi v 12. stoletju. Pri izobrazbenih se je pa to že preživelo.

Father Tim je sicer vedno rekel, da ni vredno, da bi se človek v vlakcu razgovarjal in prepiral o verskih stvarih, ker to tako nič ne pomaga in nič ne koristi. To pot je pa kaj hitro zaprl svoj brevir, ki ga je ravnokar opravljal; niti zaznamoval si ni, kje je nehal, kakor je to vedno storil, pa je prijel žganjarskega agenta, predno je Jack Kilduff spregovoril.

"Resnico ste povedali, da katoličani častimo Devico Marijo. Ali pa veste, da so take trditve, kakor so ravno vaše, surovo žaljenje in sramotenje vsakega dobrega katolika, ki je nekoliko učen in omikan?"

"Mi je žal, gospod, da ste postali naenkrat tako nervozni. Kar sem pa rekel, je pa le resnica."

"Pa dokažite to," je odvrnil Father Tim tako hitro, kakor da bi bil ustrelil.

"Toda čemu to treba dokazovati. Saj vsak to ve."

"Kaj? Vsak to ve?" je dejal s sarkastičnim nasmehom Father Tim. "To je pa res lep dokaz. Jaz na primer sem eden od teh, ki tega, kar vi trdite, ne vedo, in tekom svojega življenja, saj bote menda verjeli, sem se sešel z mnogimi, ki bi za kaj fakega tudi potrebovali in zahtevali dokaz. Torej ta dokaz, češ, da vsakdo to ve, pri meni ne velja. In Jack Kilduff, ki je katoličan, pa je danes to tudi prvokrat slišal."

Jack se je pa prav prijazno nasmehnil in rekel: "Father, le pošteno mu jih nasolite, mu ne bo škodovalo."

Ko je agent to slišal, je začel takoj dvomiti o svoji bogoslovski učenosti. Pri sebi je že natihoma klel in želel, da bi te stvari sploh ne bil načel. Da bi pa sedaj odnehal, bi bila pa prevelika sramota! Sopotniki so že začeli dajati časnike na stran in nehali brati, čakali so, kaj bo on na to odgovoril! Malo je obrnil jezik v ustih, nato pa dejal s korajžo, kakoršne imajo taki agenti dovolj: "Pojdite v katerikoli hočete katoliško cerkev, pa bote videli, kako katoličani Marijo molijo. Povsod bote našli njeno soho na oltarjih."

"Kakor vidim, nosite vi tudi v gumbnici neko podobo, nek znak, ali kaj je to."

"To je znak mojega društva, mojega kluba, kojega član sem," je odgovoril.

"No, ali vi molite ta znak, ki ga nosite in ga kažete tako javno?"

Agent je mesto odgovora nadaljeval: "Katoličani pa prinašajo k Marijini podobi cvetlice in pred njo prižigajo sveče."

"In ko bote vi umrli in ležali v krsti, vam bo postavila morda vaša tašča sveče okoli nje, dala vam vence cvetlic. Kako se lahko napihujete radi tega, ker to po vaših besedah pomeni, da vas bodo molili."

Vsi so bučili v smeh, agentu pa ni bilo na smeh. Znova je začel:

"In če dobe košček kake cunje, kakšen kamenček, ali kaj drugega, česar se je dotaknila, smatrajo to za velik zaklad."

"Spomnite se vojne ladje Maine! (Potopljena je bila v ameriško-španski vojni; ko so jo dvignili, so mnogi nosili koščke od nje v spomin.) Gotovo je vam znano, da imajo ljudje košček rjastega železa od nje, ali košček lesa za jako drag

spomin, da to ljudje za drag denar prodajajo in kupujejo."

"Toda katoličani Marijo molijo," je dejal jezno agent. "Moliti smemo le Boga, in nikogar drugega."

"Povejte mi vendar, kaj z besedo "moliti" mislite, kaj pod molitvijo razumete?" je rekel Father Tim.

"Kaj — no kaj pri tem mislim? Mislim: prositi za kako reč; za razne stvari prosimo."

"Vi torej trdite, da smemo prositi za kaj edinole Boga in nikogar drugega?"

"No, ravno tako ne mislim. Jaz mislim —"

"Vsa vaša težkoča, dragi gospod," je rekel Father Tim, "obstoji v tem, da ne veste, kaj mislite, in da v svojo lastno nesrečo nimate dovolj razuma, da bi molčali, dokler ne bote vedeli, kaj pravzaprav mislite, in kaj bi morali pravzaprav govoriti. V navzočnosti navzočih gospa in gospodov ste obrekovali katoliško cerkev, češ, da malikuje, ali kakor se to naziva, predbacivali ste cerkvi "idololatrijo", češ, da molijo katoličani Marijo, da jo časte kakor Boga, da ji dajejo čast, kakršna gre le Bogu. Tako predbacivanje je laž vstal bom proti vsakemu, ki bi kaj takega trdil in mu povedal, da take laži ne bo nikoli dokazal, nikoli dokazati ne mogel. Ravno nasprotno: Pokažem vam črno na belem, da bi vsak, ki bi molil Devico Marijo, po naukih katoliške cerkve zakrivil krivoverstvo, da bi bil radi tega izobčen iz cerkve, ali kakor pravimo: "ekskomuniciran".

"In vendar, dasi cerkev Device Marije ne moli, to je: da ji ne skazuje božje časti, jo ona vendar časti, to je pa popolnoma drugačna stvar. In zakaj jo časti? Zato ker cerkev ljubi Jezusa Kristusa, ki je Marijin Sin, in ona je njegova Mati. Ko bi vi meni rekli, da me imate radi, pa bi se grdo obnašali napram moji materi, bi na vašo trditev, da me imate radi, mnogo ne dal. Smatral bi kratkomalo vaše besede za laž, za hinavščino. In gotovo ne bote trdili, da je Kristusu Gospodu vseeno, kako se obnašamo proti njegovi materi. On je ta Bog, ki nam je dal tudi vam znane zapovedi! Spoštuj očeta in mater! On sam ni nikoli ravnal proti tej zapovedi! On je rekel nam vsem: Zgled sem vam dal, da bi ga posnemali. Vi sami častite matere slavnih mož. Naše Združene države časte matere teh vojakov, ki so dali svoje življenje za nje, ki so padli v vojni, imenujejo jih "gold star mothers", primerjajo jih zlatim zvezdam, to njihovo nazivanje je oficijelno, uradno. Zakaj bi torej mi katoličani ne smeli častiti Matere Boga? Vi in drugi spoštujejo kraj, kjer je bil Kristus rojen! Zakaj ne bi častili nje, ki

mu je na tem kraju dala življenje? Zdi se mi nerazumljiva uganjka, da imajo ljudje, ki so sicer v drugih zadevah jako pametni in razumni, prav nekak strah, da bodo užalili Kristusa, ker bi častili njegovo mater!"

"Toda —", je dejal agent, ki je dobro pazil na vsako besedo in mislil, da mora sedaj nekaj Father Tim-ovih besed porabiti za se in tako rešiti svojo čast: "Katoličani store več, kakor da bi ji skazovali samo čast, oni k nji kratkomalo molijo. Oni jo prosijo, da bi delala čudeže, da bi ozdravila smrtne rane, zravnila polomljene kosti in delala še druge stvari, kakršne more le Bog. In to je gotovo malikovanje."

"Da, bilo bi to tako, če bi jo prosili, da naj bi vse to storila iz lastne moči. Toda če jo prosimo, da bi ona pri Bogu, ki edini more kaj takega storiti, prosila za to, to gotovo ni nikako malikovanje. Moliti k Materi božji pomenja: moliti k Bogu po nji, z njeno pomočjo, s pomočjo njene priprošnje. Katoličani molijo k Mariji, da bi dopadli njenemu Sinu, to pa ne pomeni, da bi ji s tem skazovali tako čast, kakor gre edinole Bogu, da bi jo častili kakor samega Boga. Bog sam hoče, da tako delamo. Sam je za to poskrbel, da ne bi bilo iz evangelija izpuščeno, kar stoji tam o Materi božji, saj je vam znano, kaj se je zgodilo v Kani Galilejski, da je bil to prvi čudež, ki ga je storil Kristus, in to še prej, predno je pričel s čudeži, na priprošnjo svoje Matere. To pripovedovanje v evangeliju ni nikakor slučajno, ima svoj vzrok, če verjamemo v evangelij ko v božjo besedo. Z eno besedo: Bog sam nam o tem kaže, da je to njegova želja, da bi Marijo klicali na pomoč, da bi ona prosila za nas tako, kakor je prosila takrat. Otrok, posebno sin, se zateče rad k materi, če bi rad kaj imel od očeta, in tako delamo tudi mi, Marijini otroci."

"Vse to je sama sentimentalnost in ostanek srednjeveških praznih ver. Bog je oče nas vseh, ne potrebuje nikakega posredovalca ne posredovalke, da bi nam dal nekaj, kar nam dati hoče," je rekel zopet agent.

Saj vam je znano, kaj človeško srce tako pogosto potrebuje. Ali ste kedaj pomagali revežu, da bi vstal iz grehov, ali ste ga pustili, če je zopet padel v stare napake, če ni držal svojih obljub? Ali ga niste vedli nazaj v očetovo hišo? Katoliški duhoven dela to dan za dnevom. Iz skušnje ve, da je mnogo grešnikov, ki končno, ko so padli zopet in zopet v greh, popolnoma obupajo in ostanejo zakrknjeni v grehu, misleč, da ni nikakor mogoče, da bi se poboljšali. Ves svet jih ne more pripraviti do tega, da bi Boga znova pro-

sili za odpuščenje grehov in za usmiljenje, katero so tolikrat zlorabili. Toda beseda "Mati" je tako ljubeznjiva, polna nežnosti in ljubezni, ta beseda znači odpuščanje, pomeni, da je pozabljena vsa nehvaležnost zabredlega otroka, beseda "mati" je mnogokrat edina rešitev, ko sklenejo roke in prosijo: "Marija, Mati Jezusova, prosí svojega Sina za me!" Iz skušnje ve duhoven, da nikdo, ki se je s pravim kesanjem nad svojimi grehi in z resno voljo, da se poboljša, zatekel k Mariji, ne more reči, da ga Marija ni uslišala. Razlagajte si to, kakor hočete, je pa to tako, je to dejstvo. In moje prepričanje je, da si hudič ni mogel izmisliti večje laži v škodo človeka, kakor ravno to, da bi mu na ta način ukradel edino zatočišče, Marijo pomočnico v rešitev duše. Zato razširja in trosi to laž, češ, da je češčenje Marije žaljenje njenega Sina."

"Sedaj pa pride moja postaja. Z Bogom, gospoda!" — In ko je vzel v roke svoj potni kovčeg, je hitro še dostavil: "Nekateri razsvitljenci mislijo, da ima vsak pravo, da se z njim pošteno in pravično ravna, samo katoličan nima te pravice. Po njihovih mislih katoličan nikoli nima, in ne more imeti prav. Nobenemu ne očitajo zločinov, nikogar drugega ne obrekujejo, o drugih ne lažejo, razen da imajo za to silne vzroke. Glede katoličanov pa mislijo, da jim je vse dovoljeno. Očitati jim krivoverstvo, to ni nič hudega po njihovih mislih. Katoličan je malikovalec, poln praznih vraž, veruje svojemu duhovnu kar na slepo; še vesel mora biti, da ga puste živeti. Toda hvala Bogu, katoličan si tudi več ne da vsega dopasti." — To je rekel Father Tim in skočil s stopnice železniškega voza. Agent ni rekel ne bev ne mev, tudi njegov tovariš nič, pa Jack Kilduff je tudi molčal. Mislil si je pa: Dobro jima je dal!

Zlate besede sv. Salezija.

J. O.

TAKO-LE pravi: "Sv. maša je sonce vseh duhovnih vaj, je brezdno božjega usmiljenja, je vir božje ljubezni, duša pobožnosti, dragoceno sredstvo za dosego milosti."

Vselej ga je bolelo, če je kateri duhovnik po takratnem običaju le redko daroval sv. mašo. Nkega mladega duhovnika, ki ga je sv. Frančišek zelo cenil, kateri pa je maševal le ob nedeljah in praznikih, je vzpodbudil k vsakdanjemu maševanju tako-le:

Prinesel mu je krasno, z žametom prevlečeno škatljico, ki je bila bogato z zlatom in srebrom obšita. Preden mu je škatljico izročil, ga je takole nagovoril: "Imam veliko prošnjo do Vas, ki mi je gotovo ne boste odrekli, ker gre za čast in slavo božjo, ki je tudi Vam zelo pri srcu." — "Vaša prošnja mi bode kakor ukaz." — "Nočem Vam ukazovati, hočem samo prositi, a prositi v imenu božjem in radi božje ljubezni."

Duhovnik je obmolknil.

Tedaj je sv. Frančišek odprl škatljico; bila je napolnjena s hostijami, namenjenimi za sv. mašo. Podal mu jo je, rekoč: "Duhovnik ste, Bog Vas je v to izvolil, povrh ste še župnik. Kaj bi vi sodili o umetniku, uradniku ali zdravniku, ki bi vršil svoj poklic samo enkrat v tednu? Z mašniškim posvečenjem ste prejeli moč in oblast, da morete vsak dan služiti sv. mašo. Zakaj ne izvr-

šujete, zakaj ne rabite te oblasti? Zadržka, hvala Bogu, ni nobenega. Dajem Vam torej ta dar in Vas prosim, da ne pozabite pri oltarju onega, ki Vam v božjem imenu izreka danes to prošnjo.

Mladi duhovnik je osupnil. Opravičeval se je, da je nevreden, da je mlad, da še ni ukrotil svojih strasti, da se boji, da ne bi onečastil tega veličastnega zakramenta.

Na to je odvrnil sv. Frančišek: "Vaši izgovori so vprav nasprotno dokaz, da opravljajte sv. mašo vsak dan. Pogosta sv. maša Vam pomaga krotiti strasti, ublaži Vaše skušnjave, okrepi Vašo slabost, razsveti Vam pot k popolnosti." — Nema-ra mislite iz ponižnosti, da niste vredni? Ne zabite, da Vam izročene ovčice potrebujejo sv. maše, da duše v vicah hrepene po nji, da vsaka zane-marjena, opuščena sv. maša oropa Boga časti, ki mu gre, oropa angele in svetnike veselja in tolažbe."

Mladi duhovnik se je udal in podvrgel škofovi odločitvi in ni nikdar več zanemarjal daritve sv. maše.

Kar je rekel sv. Frančišek onemu duhovniku, velja tudi zate, ljubi kristjan. Tudi ti bi moral dan zadnem služiti sv. mašo — po duhovniku. Sleherni dan čaka na oltarju ena sv. hostija, čaka na tebe. Bo-li dolgo čakala?

“Sv. maša ga bo rešila.”

VSIROMAŠNI podstrešni sobici leži dvajsetleten mladenič na smrtni postelji. Grehi mladosti so mu nakopali smrtno bolezen.

Nepotrpežljiv, zlovoljen je mladenič. Od časa do časa se ozre na podobo Srca Jezusovega, ki visi kot edini okras na steni. Mladenič preklinja vse, preklinja celo Boga. Njegova mati sedi ob postelji in prosi Boga usmiljenja za nehvaležnega sina. Solze žalosti ji zalivajo oči.

Sin molči, njegovo srce je polno sovraštva. “Sin, vse ti odpustim, vse.” A sin molči.

“Prosi vendar Boga za odpuščenje!” Sin molči.

“Reci mi vsaj enkrat: mati, kakor mi že davno nisi rekel.”

Sin pogleda na mater, odpre usta in vzkrikuje: “Ne!”

Mati, žalosti polna, se napoti v cerkev, kjer ravno vabi k sv. maši. “Sv. maša ga gotovo reši,” si misli ljubeče materino srce.

V cerkvi se vrže na kolena, in ko pride povzdigovanje, kliče mesto svojega sina s skesanim

razbojnikom: “Gospod, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo!” Potem daruje predrago kri Sina božjega za zveličanje, za rešenje svojega otroka.

Po sv. maši se vrača domov, potolažena v srcu, a vendar polna strahu, da je ne bi bolnik pozdravil s psovkami in bogokletjem. Toda, kolika sprejemba! “Mama, moja dobra mamica!” kliče bolnik. Mati hiti k njemu in vidi solze v njegovih očeh. Sin kaže na podobo Srca Gospodovega: “On je na me pogledal, jaz sem pogledal Nanj. — On je z menoj govoril, slišal sem ga, On mi je rekel: “Resnično, povem ti, še danes boš z menoj v rajju.”

Jezus je dal odgovor sinu na gorečo molitev matere.

Poklicala je duhovnika — z odkritosrčno skesanostjo se je umirajoči spovedal svojih grehov ter se dal sprevideti.

Ko je poslednji žarek večernega sonca zablodil v sobico, je razsvetlil mirno obličje umrlega.

Hudobni jezik.

OBREKLJIV jezik, jezik, ki krade čast, je ostrejši ko britev in strupenejši ko najhujši kačji strup. Vir pohujšanja je človeško srce, človeška duša. Obrekljiv jezik ne bo obstal niti ob grobu, premleval bo gnijoče kosti, pasel se bo ob prahu teh, na katere so ljudje že davno pozabili. Mnogo ljudi spada k moderni sekti “flagelantov”, ki neusmiljeno bičajo s svojim jezikom bližnjega, nikoli pa sebe samega.

V nekem malem mestu je padla deklica, pokvarila si tako življenje, bolj po krivdi drugih ko po svoji. V takem mestecu pozna človek človeka. Vsi so zrlí z zaničevanjem na njo. Kamorkoli je šla in vprašala za službo, da bi se preživela, so jo kratkomalo spodili. Ta nesrečna Hagar je zapustila rodno mesto, šla v sosednjo mesto si iskat službe. Pa tudi sem so segli obrekljivi jeziki, morala je naprej. Šla je v drugo državo, več sto milj daleč od doma, upala je, da je tam nikdo ne bo poznal, da bo imela tam pokoj pred obrekljivi jeziki, pa se je motila. Upala je, da o njenem padcu ne bo nikdo zvedel. Našla je službo

pošteno živela, obžalovala svoj prestop, se res poboljšala. Človek lahko greši, če pa napako popravi, zasluži, da se z njimi pošteno ravna, da se mu preteklost več ne očita. Toda ta nesrečna deklica ni imela miru pred obrekljivci. O njenem padcu so zvedeli ljudje, zgubila je službo. Videla da se človeška zlobnost ne da ukrotiti, izvršila je samomor. Neko jutro so jo našli mrtvo, na mizi pa list: “Zastonj ves trud. Skušala sem začeti novo življenje, mislila sem, da se mi to posreči, toda proti jezikom se ne morem bojevati . . .

Vidite do kake nesreče je privedel obrekljiv jezik nesrečno deklico? Ali bi tak človek ne bil ravnal bolj usmiljeno, ko bi ji bil porinil nož v srce? Umoril bi bil samo njeno telo, njena čast bi bila varovana. Obrekovanje ni prineslo obrekovalcu nobene koristi, spokorno deklico je pa privedlo v nesrečo. Ali naj ponavljamo žalostno “Kain in Abelj”, ko je brat umoril brata? Kako moremo pasti na kolena, moliti in prositi Boga s povzdignjenimi rokami, katere so umazane od krvi prelite na značaj našega bližnjega.

Izpoved.

N. V.

I.

IRETJEŠOLEC Ivan se je nagnil k sošolcu in zašepetal:

“Alfonz, zdaj si na vrsti.”

Nagovorjeni se je stresel. Vedno je bil nemiren pred izpovedjo. Z mrzlično natančnostjo je prebiral “ogledala” in si izpraševal vest v vročem pričakovanju. Stopil je k izpovednici. V kapeli je vladal mir; gojenci so klečali po klopeh in šepetali molitve. Slišal se je le tuptam zlog izpovednika. Skozi slikana okna je sijalo sonce, na vrtu se je glasli kos.

Alfonz je pokleknil in začel.

Stari izpovednik, malo gluhi in utrujeni od dolgega izpovedovanja, se je zganil.

“Tako!” je opomnil in pogledal temno skozi mrežo.

Alfonz se je zdrznil.

Izpovednik je podložil roko pod brado in vprašal:

“Kolikokrat?”

“Ne vem!”

“Tako! Grešiti si pa vedel!”

Deček je pomislil in v glavo mu je prihajalo vroče.

“No, kolikokrat?”

“Ne vem!” je zatrdil boječe. “Kdo ve natančno število!”

“Torej se nisi pripravil! Kdor se ne pripravi, ni vreden odveze.”

Po Alfonzu je zagorelo, čutil je, da se mu roke pote od razburjenja in strahu.

Izpovednik je pomolčal, ponosljaj in potrepjal s prsti po polici.

“Torej, reciva: dvakrat!”

“Večkrat!”

“Večkrat? Fant, kaj bo s teboj?!”

Pater je zakašljaj razhujen in spet pomolčal; nato je dvignil glavo in rekel:

“No?”

“Ne vem!” je ponovil deček v zadregi.

“Predolgo se zamudim s teboj!”

Izpovednik se je premaknil in nato pristavil:

“Hitro!”

Alfonzu se je stisnilo srce, nič ni pomislil, temveč rekel:

“Petkrat!”

Ko se je dvignil, mu je bilo vroče, v glavo mu je tiščala kri; izpoved ga je izmučila. Pokleknil je v klop, pa je obstal sredi očenaša in se zganil, kakor bi ga kdo sunil. Potegnili je z roko preko čela, se stresel, ker je čutil mrzav v udih, in pogra-

bil katekizem, da bi pogledal “ogledalo vesti”. Iskal je in iskal, preletel naglo vsa vprašanja, a greha ni bilo nikjer zapisanega.

Odprl je nauk o izpovedi in bral določbo o številu. Kakor ozek pas ga je nekaj stisnilo preko prsi, zaprl je katekizem in obklečal za nekaj hipov na mestu. V kapeli ni mogel strpeti, spravil je knjigo pod klop in odšel. Vzel je iz pulta knjigo in sedel na svoj prostor. Pa ni bral, v glavi mu je brnelo, premislil je vse še enkrat in se slišal:

“Petkrat!”

V čelu mu je odgovarjalo:

“Ni res, ni res!”

Preračunal je in se spet vznemiril:

“Moj Bog, kdo je vedel, da je to tak greh!”

Naslonil se je na pult in zrl predse, dokler ni prišel Ivan. Ustavil se je ob pultu in vprašal:

“Kaj bereš?”

Začudil se je, ko je zagledal knjigo narobe pred njim. Alfonz pa se je ozrl:

“Nič!”

Ivan je sedel k njemu. Ko sta molčala nekaj časa, ga je prijel Alfonz za roko in rekel:

“Ti?”

Pogledal ga je, Alfonz je pomolčal, potegnili je z roko po njegovi in zajecjal:

“Ali —? Ah nič!”

“Kaj ti je?”

Alfonz si je pokril oči.

“Sam ne vem!” je rekel, spustil roko ter odšel iz sobe. Sedel je na vrtu na klop in se slišal različno:

“Petkrat!”

Pred očmi mu je zamigljalo, v glavi je zaživel ostra misel v besedi in ta beseda je bila zanj obsodba.

“Lagal sem; izpoved sem opravil nevedno,” si je rekel.

Čutil je, da ga je zbolelo ob strani. Sklonil se je, stisnil glavo med dlani in čutil, da ga nekaj peče v grlu. Ko ga je Ivan potrkal po rami, se je stresel in dvignil glavo.

“Alfonz, ali si bolan?”

“Pusti me!” je zaprosil. “Nisem.”

Ivan je prisedel in iskal besede. Črtal je z nožem v klop začetnico in po dolgem premolku rekel:

“Kaj ti je?”

“Nič!”

“Pa si vendar žalosten!”

"Pojdi, Ivan, pusti me!"

Zakril si je obraz in polpridušeno zajokal.

Ivan ga je gledal nekaj časa in zaprl nož; ko ga je vtaknil v žep, je prijel za njegovo roko in rekel mehko:

"Zakaj jočeš?"

Alfonz se je ozrl, vzkrilil z rokama in vzdihnil:

"Ti mi ne moreš pomagati!"

Ivan je vprašal skrbno:

"Ali je mama bolna?"

"Ne!"

Alfonz je naglo vstal. Spomin na mamo ga je zbodel. Stopil je k zidu, odkoder se je videlo morje. Na drugi strani zaliva so se dvigale gore v večernem soncu. Dobro je razločil belo piko vrh slemena; bila je njegova domača cerkev.

mahnil je na zid, ob strani ga je zbadlo, da je zakril obraz.

"Mama moja!"

Ko sta se razšla, je Ivan iskal Alfonza. Našel ga je na vrtu za kapelico. Rdečica okoli oči je pričala, da je jokal.

"Pojdiva igrat domino, Alfonz!"

"Ne, ne morem!"

"Povem prefektu, da si bolan. Spat pojdi!"

Obrnil se je, da bi odšel.

Alfonz je skočil za njim ga prijel za rokav in zaprosil:

"Ne, Ivan, saj nisem bolan."

"Pa se jočeš! — Ali ti je kdo umrl?"

Odmajal je z glavo, utrgal rožo ob poti ter jo zalučal čez zid, da je padla v morje. Sklonil se je in pokazal v valove.

"Tja dol bi skočil!"

Ivan se je nasmejati in rekel:

"Previsoko je! ubil bi se!"

"Ali pa utonil!" je pristavil Alfonz potihem in zaprl oči.

"Pa daj!"

"Ah, ne, ne!" je povzel. Vzdihnil je glavo, kakor bi hotel nekaj reči, pa je zamahnil z roko in pristavil:

"A — kaj! . . ."

"Kako si čuden! — Pojdiva v učilnico."

"Ne!"

"Pa ostani tu!"

Ivan je utrgal lovorov list in hotel oditi.

"Kdo bo tukaj!"

Ko je odprl vrata, ga je Alfonz poklical:

"Ivan, pridi nazaj!"

Ivan ga je gledal začudeno; ko se mu je približal, se je Alfonz okrenil in ga poklical:

"Ivan!"

"Kaj hočeš?"

Alfonz je umolknil, nato ga je prijel za roko in mu pogledal v oči.

"Ti ne veš!" . . . je izpregovoril sunkoma in nato povetil glavo.

Nad njima so šumele oljke in pinije, na vodnjaku je škripalo vreteno. Mimo je pritekel za-ripljen deček in lovil žogo.

"Pojdimo se igrati!"

Alfonz je odmajal z glavo.

Tovariš ga je pogledal in vzkliknil:

"Saj se jočeš!"

Ivan ga je odrinil in rekel:

"Pojdi! — Igrati se ne gremo, izpoved je še."

Alfonz se je obrnil in ju pustil sama; tovariša sta zrla osupla za njim.

Deček je stisnil žogo in vprašal:

"Kaj mu je?"

II.

"Mene zebe! Pojdi ti z menoj."

"Ne, Ivan, ubogaj; povem ti nekaj."

Ivan se je vrnil. Ko je stal ob njem, je Alfonz molčal.

"No?"

Pripognil se je in zajeceljal:

"Saj ne poveš nikomur."

"Ne, molčal bom."

"Daj mi roko!"

Segla sta si v roko in umolknila. Ivan ga je pustil in vprašal:

"Kaj poveš?"

"Pusti me, Ivan; težko mi je."

"Potem pa ohrani zase in me ne kliči nazaj, objokanec!"

Užaljen se je obrnil, Alfonz pa ga je prijel tesno za roko, povlekel k zidu in vzkliknil:

"Ivan, tja do...l skočim!"

Ivan se je hotel nasmejati, pa se je ustrašil prijateljevega obraza, ki je ves gorel.

"Zakaj?" je naglo vprašal. "Za božjo voljo, kaj ti je vendar?"

Alfonz je izpustil roko, sedel na stopnico in zaihtel. Dvignil je roko, kakor bi hotel čez morje, in dahnil:

"Izpoved sem opravil neveljavno." Ko je izrekel, so mu omahnile roke na kolena, le oči so mu gorele.

Ivan je osupnil in po premolku počasi vprašal:

"Ali res?"

"Res!"

Alfonz je skočil pokoncu in se oprijel zidu.

"Ivan! Jaz skočim tja dol!"

"Potem ne bo popravljeno."

"Moj Bog!"

Ivan je pomolčal in nato naglo rekel:

"Alfonz, saj so izpovedniki še v kapeli; teci!"

Stresel se je in vprašal:

"Ali je še čas?"

"Še!"

Alfonz je vzdihnil in pogledal hvaležno proti nebu, nato si je obrisal solze in odhitel. Brzel je skozi vrt, po koridorju, do učilnice, mimo stolov in miz do kapele. Ko je odprl vrata, sta odhajala izpovednika skozi glavni vhod . . . Oprijel se je zidu, pred očmi se mu je napravila tema, koleno mu je klecnilo, da je moral sestiti.

"Prepozno!"

Obsedel je nepremično. Zdajpazdaj mu je krčevit sunek pretresel ude.

Mir je vladal v poslopju, mir v koridorju; samo sestri-usmiljenki je rožljala svetinja ob debelih jagodah. Na hodnike je padal mrak.

Ivan je prišel in ga zagledal na klopi.

"Ali si bil?"

"Ne!"

"Zakaj ne?" je vprašal osuplo in razdraženo, kakor bi mu hotel očitati.

"Šli so že!"

Obstal je, nato ga je prijel za ramo in rekel proseče:

Sveča je gorela pri sveči; med pomladnim cvetjem se je dvigalo kadilo pred oltarjem. Gojenci so se smehljali od sreče in zadovoljstva. Vse je bilo praznično, smehljale so se še podobe križevega pota. Sveti Andrej na oltarju ni gledal več temno izpod košatih obrvi, kakor ponavadi, zvečer po izpovedi se mu je zjasnilo čelo in gube so izginile.

"Gospod, usmili se nas!"

Alfonz se je stresel in ponavljal za ravnateljem.

Ravnatelj je molil:

"Sveta Trojica, en sam Bog!"

"Prosi za nas!"

Ravnatelj ga je pogledal in zašepetal:

"Pazi!"

Ivan je slišal opomin in se ozrl proti desni strani, kjer je Alfonz cingljal s kadilnico.

Zbor je pel.

"Gospod, usmili se nas!"

Alfonz ni odnesel kadilnice v zakristijo; zatopljen v svoje misli, je cinglal ž njo, dokler ni

"Pojdi k ravnatelju."

Alfonz se je stresel.

"Hud bi bil; bojim se!"

V koridor je legel mrak. Rdeča svetloba se je kradla skozi šipo iz kapele. Po stopnicah sta slišala korake.

"Ravnatelj gre!" je rekel Ivan.

"Pojdiva!"

"Ne, povej mu!"

Prijel ga je za roko in poudaril:

"Drugače povem jaz!"

Alfonz se je vzpel in rekel:

"Ivan! — Ne!"

"Moram!"

Alfonz ga je prijel za rokav in pritisnil roko na prsi.

"Ne smeš!"

Ravnatelj je potegnil za zvonec. Ko je odzvonil, ju je zapazil na klopi.

"Kaj delata vidva tu v temi!?"

Ivan je povzel besedo.

"Prosim, gospod ravnatelj, Alfonz . . ."

"No, seveda; zdaj vališ krivdo na drugega. Molči!"

"Ne, ne!" . . . je zajecjal.

"Tiho!"

Ivan je umolknil in povsobil glavo.

"Blagoslov je; pojdita ministrirat!"

Odprl jima je vrata v zakristijo in ju potisnil pred seboj. Oblekla sta se; Alfonz je prijel kadilnico, Ivan je nesel obredno knjigo.

III.

zapazil, da mu Ivan nekaj kaže. Odkril jo je in jo ponudil ravnatelju.

"Kaj delaš?!"

Strogo ga je pogledal in pristavil:

"Pazi!"

Alfonz se je zmedel, vprl prestrašene oči v ravnatelja in obstal.

"Nesi vendar ven!" mu je šepnil za hrbtom nekdo. Dvignil se je nerodno, da je skoraj raztresel oglje. Rdeč v obraz se je vrnil pred oltar, kjer je trdo pokleknil na stopnico.

Njegove misli so bile kakor uklenjene, slišal je le svoj glas:

"Petkrat!"

In odgovor:

"Ni res, ni res!"

Ivan se je ozrl parkrat po njem in videl, da se mu blesti solza v očeh. Zasmilil se mu je. Ko je mislil nanj, se je zdrznil ob vprašanju:

"Bogve, ali pojde jutri k obhajilu?"

Sklenil je, da ga pregovori po blagoslovu, a misel mu ni dala miru.

Alfonz pa je poslušal kakor v polsnu litanije:
"Mati Odrešenikova."

Oltar je zaplesal parkrat pred njegovimi očmi; dihal je globoko, da se je spet zavedel.

"Kraljica angelov . . ."

Zbor je pel; Alfonzu se je zdelo, da je na oltarju dvoje monštranc, čutil je, da mu gine kri iz lic, preko čela mu je prihajal mraz. Godba in petje sta ga prevzela. Zbor je pel žarečih lic in glasnih grl. Alfonz ni čutil več samega sebe.

Ko je ravnatelj iztegnil roko po knjigi, ki jo je položil na Alfonzovo stran, je tiščal Alfonz tesno sklenjeni roki na prsni in se ni ganil.

"Ali spiš?"

Alfonz se je zbudil in ozrl.

"Knjigo!"

Vstal je in hotel po kadilnico.

Ravnatelj je ponovil:

"Knjigo!"

Pokleknil je nazaj; ko se je sklonil po knjigo, mu je zaplesalo pred očmi, omahnil je in padel na obraz.

"Ivan!" — —

Kaj se je zgodilo, ni vedel; zavedel se je šele na postelji. Pred njim sta bila usmiljenka in domači zdravnik.

"Hipen živčen napad; v kapeli je težak vzduh po cvetju. Jutri bo že zdrav."

Začel se je spominjati vsega. Počasi, počasi so se vračale misli, dokler se ni spomnil izpovedi. Na rami je začutil breme, okoli srca mu je ležal leden obroč . . .

Ravnatelj je po večerji poklical Ivana k sebi in ga vprašal:

"Vidva sta vedno skupaj; kod sta hodila danes?"

Bal se je ravnatelja, pogledal ga je plašno in boječe rekel:

"Na vrtu."

"Kaj sta delala?"

"Gledala sva morje!" je dejal počasi.

"Ali je hotel iti domov?"

"Ne vem!"

"To ni prav, da sanjarita in stojita ob morju. Vajino prijateljstvo mi ne ugaja. Sanjarjenje škodi."

Ivan je povedal glavo. Parkrat je še mislil povedati, kaj je Alfonzu, pa se je spet zbal. Ko je zamahnil ravnatelj z roko, se je priklonil in rekel:

"Zbogom!"

Vrh stopnic pa je dvignil sklenjeni roki proti nebu in vzdihnil:

"Hvala Bogu; vsaj k obhajilu ne pojde jutri!"

IV.

Alfonz je ležal v bolniški sobi; skozi okno so prihajali glasovi slavca. Vstal je, odprl je okno in zazrl v večer. Konvikt je ležal na obali, od dveh strani ga je obdajalo morje. Skozi okno je videl v daljavi mežikajoč svetilnik.

Težko je bilo dečku pri srcu; strah ga je bilo osamelosti, v srcu ga je nekaj tiščalo, v glavi so se mu križale misli.

"Ušel bi!" je rekel polglasno. A kam, ker ladja ne gre. — Pritisnil je vroče čelo na šipo, mrzlo steklo mu je dobro delo. Razgalil je srajco in pritisnil še prsi na mrzli kamen.

Spet je slišal svojo besedo:

"Petkrat!"

In nato lasten odgovor:

"Ni res, ni res!"

"Moj Bog!"

Slonel je na mrzlem kamnu in mižal, dokler ga ni zazeblo v hrbet; srajca je bila mokra in se ga je držala.

Zlezal je v posteljo in pustil okno odprto. Zatisnil je oči, da bi spal. Slišal je, kako so v daljavi butali valovi ob skalo. V sobi pa je dišalo po ocetu in zdravilih. Tiščal je oči in zdelo se mu je, da pada in pada. Opotekel se je, prijel za

posteljo in se zdramil. Vroče mu je bilo, da je vrgel odejo raz sebe.

"Moj Bog!"

Vstal je, se oblekel in šel bos po kamenitem tlaku. Dve ponočni luči sta goreli na hodniku ter dvigali in preganjali senco po kotih.

Taval je dalje in šel v veliko spalnico; njegova postelja je bila pogrnjena. Gojenci so spali: mali Baziljko je ležal izključen in držal palec v ustih, tam v kotu je mahnil z roko parkrat nekdo, Ciril se je držal na smeh, Dolfe je tiščal polno slame v pesti in nekaj mrmral.

Alfonzu se je zdelo, da tudi Ivan spi. Ilegel je za trenutek na svojo posteljo. Oljnata leščerba je trepetala sredi sobe; vzduh mu je del težko. Vstal je spet in šel počasi in tiho mimo ravnateljeve sobe po hodnikih in stopnicah v kapelo.

V kapeli je bil mrak. Pred oltarjem je gorela večna luč; rdeči soj je ožarjal stene in kip Matere božje.

Pokleknil je v klop in hotel moliti. Večna luč ga je motila; da je ni videl, je pokleknil na stopnico pred oltarjem. Ostal je na mestu in zrl Mariji v obraz.

Dolgo je tako klečal. Čutil se je skoro zadovoljnega, zdelo se mu je, da mu je vse lažje okoli

srca. Vstal je, splezal na klop, ki jo je primaknil k oltarju, pokleknil na oltarno mizo in potegnil nase kip, da bi ga poljubil.

"Marija, mati moja!"

Naenkrat se je opotekel, soha je padla na oltarno mizo, sam pa je omahnil na tla. Vzdignil se je prestrašen in bežal iz kapele.

"Kaj sem storil?"

Bežal je po hodniku, skozi veliko spalnico, od tam v bolniško sobo. Oblečen je legel na posteljo, pritisnil obe roki na čelo in zajokal:

"Kaj sem storil?"

Tesno mu je bilo pri srcu. Zunaj je slišal morje. Vstal je in pogledal skozi okno; mesec je svetil na bližnje školje sredi morja, pene so se belile na valovih.

"Ven pojdem!"

Odrpl je vrata, šel spet po koridorju, skočil skozi okno v pritličju, odbrzel nato za kapelo po stezi navzgor in se naslonil na zid. Nekaj časa je gledal nepremično na morje. Tam v daljavi je zablestelo kakor bel golob; ladja je plavala po zalivu.

"Alfonz!"

Za seboj je slišal rahel glas in se preplašeno ozrl.

"Zakaj ne spiš?"

Ivan je stal golorok ob njem; njegova srajca se je belila v mesečini.

"Ne morem!"

"Dvakrat si šel skozi spalnico nocoj; zakaj si drugič tako bežal?"

Osupnil je.

"Ali nisi spal?"

"Ne, videl sem te; videl sem te, kako si skočil skozi okno. Pojdi nazaj!"

Ivan ni povedal, da se je bal zanj, ko je tekel po vrtu.

"Ne!"

"Poslušaj in pojdi!"

"Ne grem!"

"Kaj pa boš tukaj?"

"Nič!"

Ko se je zdanilo, je Ivan vstal, odklenil in odšel v svojo posteljo. Alfonz je spal; zbudil se je, ko je prišla usmiljenka v sobo.

"Ali vstanete k maši?"

"Vstanem!"

Oblekel se je ter umil; v glavi mu je šumelo, v udih je ležala utrujenost.

V veliki spalnici je ravnatelj izpraševal, kdo je bil ponoči v kapeli. Sestre usmiljenke so našle prevrnjen kip na oltarju.

Glas mu je zastal in v grlu ga je stisnilo.

"Alfonz, nekaj bi ti rad rekel."

Ozrl se je vanj.

"Jutri ne pristopiš k obhajilu, kajne?"

Alfonz je onemel; na to ni mislil.

"Kaj bo rekel ravnatelj?" je vprašal po premluku.

Ivan ga je prijel za obe roki in ga zaprosil:

"Alfonz, saj ne pojdeš?"

"Ne!" je rekel naglo. "Zdaj me pusti."

Ivan se je oddaljil, pogledal je sredi steze nazaj in videl, kako je prijatelj sedel na zid. Pospešil je korak in zaklical:

"Alfonz, ti si ob pamet!"

"Pusti me!"

Ivan ga je prijel pod pazduho in ga povlekel nazaj. Alfonz se je otepal, pa tovariš je bil močnejši.

"Z menoj pojdi!"

"Pusti me! Tja dol skočim, da bo vsega konec!"

Ivan se je uprl in ga povlekel nazaj na tla.

"Ti si bolan! Pojdi spat!"

"Ne!"

"Alfonz — glej, kaj bi rekla mama!"

Deček se je sključil, zdrknil nato na kolena in zajecel jokaje:

"Mama!"

Ivan ga je prijel pod pazduho in ga dvignil.

"Pojdi! Jutri pojdeš k izpovedi in vse bo spet dobro."

Ko se mu je naslonil na ramo, mu je dahnil:

"Ivan, kaj bi rekla mama?"

Podprl ga je in spravil skozi okno nazaj na hodnik in od tam v bolniško sobo. Položil ga je rahlo na posteljo, obrnil ključ v vratih, vtaknil ga v žep ter legel oblečen sam na drugo posteljo v kotu.

Alfonz pa je ležal na obrazu in ihtel:

"Mama moja . . ."

Zunaj je svetil mesec na morje in na bele školjke v zalivu, skozi pinije in oljike je šumel veter. Zdajpazdaj so udarili v daljavi valovi ob školjke; zdelo se je kakor da se podirajo groblje.

V.

Nadzornik spalnice je povedal, da je prišel Ivan zjutraj oblečen v sobo.

"Ali si bil ti?"

Ravnatelj ga je premeril in poudaril vsako besedo.

"Ne!"

Deček je v zadregi povetil oči ter si obrisal solzo.

"Kje pa si bil?"

"Zunaj!"

"Kje zunaj?"

Ni hotel povedati, kaj je delal Alofnz na vrtu, zato je molčal.

"Kaj si delal zunaj?"

"Zdelo se mi je, da je Alfonzu slabo."

"Kako si to vedel?"

"Odpri je vrata in sem ga slišal."

Ravnatelj ga je pogledal jezno in rekel:

"Kaj imata vedno skupaj?"

Povesil je glavo in pripomnil boječe:

"Bolani je!"

Solze so mu zdrknile po licu. Ravnatelj jih je zapazil in pristavil:

"Torej nisi bil v kapeli?"

"Ne!"

"Zdaj pojdi. — Po maši pridita z Alfonzom k meni!"

Na hodniku pred kapelo je zagledal Alfonza.

"Ali si boljši?"

"Sem."

"Potem prideš k meni z Ivanom."

Alfonz je prebledel in prikimal.

Ko je Ivan pokleknil v klop, je Alfonz že klecal pred njim; pripognil se je čez klop k njemu in zašepetal:

"Potem poveš ravnatelju vse."

Alfonz se je zdrznil. Zaživel je spet v njem vse. Kaj bo, če pove vse? — Kaj si bo mislil ravnatelj, kaj bo rekla mama? Zazdelo se mu je spet vse tesno in kakor močno kladivo mu je bila na ušesa njegova lastna beseda:

"Petkrat!"

Toliko je počakal, da so zmolili jutranjo molitev, potem je vstal in odšel iz kapele. Hitel je naglo po vrtu navzgor in se naslonil za hip na zid.

Spodaj je bilo morje v jutranjem soncu, bilo in pljuskalo je v breg. Preko zaliva so se svetlikali galebi v solnčnem svitu, v vejah oljik in pinij se je lovila svetloba.

Dušilo ga je, postajalo mu je temno pred očmi, naslonil je glavo med roke in zajokal . . .

Ivan ga je videl, kako je šel skozi vrata. Ozrl se je in ga zapazil skozi zadnje okno v kapeli, ko je hitel po stezi.

V glavo mu je šinila misel, ki ga je navdala s strahom; nič ni pomislil, temveč naglo vstal in odhitel za njim. Ko ga je prijel za ramo, se je Alfonz stresel.

"Pusti me!"

"Ne, dokler ne greš od zidu!"

"Ivan, prosim te, pojdi; meni je težko."

"Pojdi z menoj!"

Alfonz ga je pahnil od sebe in rekel:

"Meni ne bo nihče ukazoval!"

Ivan ga je spet prijel za roko:

"Ti si bolan; pojdi!"

Ozrl se je in se pripognil za grm.

"Hiti, ravnatelj gre!"

Po poti je prišel ravnatelj in ju strogo pogledal.

"Že zopet skupaj!?"

Ivan je v zadregi odtrgal list od vrtnice in ga pomel med prsti, Alofnz pa je povesil pogled. Ko ga je ravnatelj vprašal: "Ali ti je slabo?" je zanikal in odmajal z glavo.

Ravnatelj se je razhudil in ju prijel za ramo.

"Čemu se torej potikata po vrtu, ko je v kapeli maša?"

Molčala sta.

Ravnatelj si je domislil in vprašal:

"Ali ne mislita iti k obhajilu?"

Ivan je prikimal, Alfonz se je spomnil Ivanovih besed in je prebledel.

"Pojdita torej!"

Zdelo se jima je, da glas ni več tako strog. Ko sta hotela odbežati, je še pripomnil:

"Potem pridita k meni!"

Hitela sta nazaj v kapelo, gojenci so se rado vedno ozrli, ko sta odprla vrata. — Za njima je prišel ravnatelj.

Pokleknila sta vsak na svoje mesto in poiskala molitvenik.

Alfonz ni mogel moliti, položil je knjižico pred se in se zamislil. Ko se je zganil, mu je zopet segla roka po knjigi, naglo je odprl "ogledalo", nato določbe o izpovedi; kmalu nato se zopet ni zavedal več, česa išče. Za seboj je slišal, da nekdo rožlja z molkom, poiskal je tudi sam svojega in se prekrizal, pa se je kmalu razmislil; roke so mu omahnile in pozabil je, kaj moli.

Ko je pozvonilo k obhajilu, sta se stresla oba. Ivan je opazil, da se Alfonz nemirno premika. Ko je prišla vrsta nanj, da bi stopil pred oltar, se je sklonil naprej in mu zašepetal na uho.

"Ostani!"

Alfonz se je zdrznil in se ozrl. Zapazil je, da je postal ravnatelj pozoren. Čelo se mu je za hip orosilo, nato je pokimal in dahnil:

"Ravnatelj gleda!" . . .

Ivan je ponovil:

"Ostani, ne hodi!"

Alfonzu je leglo breme na rame, roke so postale svinčene; zdelo se mu je, kakor bi hotela glava pasti skozi dlani na klečalnik.

"Kaj bo rekel ravnatelj?" mu je šinilo na misel, pa si ni mogel določno odgovoriti. Zdelo se mu je, da je v megli, kjer ni smeri. Le v daljavi je slišal glas:

“Petkrat!”

Ozrl se je zopet preplašen nazaj in obstal nepremično, čeprav mu je sosed na levi rekel:

“Pojdi naprej!”

Ker se ni zganil, mu je vsa vrsta iz klopi šla čez noge, parkrat so ga sunili s komolcom, pa se ni odmaknil.

Začutil je, da je sam v klopi. Obšlo ga je tesno čustvo osamelosti, kakor bi bil sam sredi morja. V prsih ga je nekaj stisnilo, da je vstal. Dvignil se je in šel bled pred oltar.

Ko se je Ivan vrnil na svoj prostor, je zagledal pred seboj prazno klop. V srcu ga je zabodel neznan občutek. Pogledal je proti obhajilni mizi

in videl, da kleči Alfonz v gruči pred njo. Prav takrat je vstajal, da poklekne na stopnico.

V Ivanu je kri za hip zastala in nato udarila v glavo, da je začutil omotico v pričakovanju tesne groze.

“Moj Bog!”

Pretreslo ga je, planil je po koncu, hitel pred oltar, sunil par klečečih tovarišev v stran, da se je preril do stopnice. Alfonz je že držal prt v roki, ko mu ga je Ivan iztrgal in ga sunkoma potegn timer nazaj.

“Ne, Alfonz, ne smeš!” je rekel skoro glasno in dvignil roko, kakor bi mu hotel zapreti usta z dlanjo. V kapeli je zavladala za hip strašna tišina. . .

Pravi znak.

J. C. S.

KOVINSKI znak, po katerem so mrtvece in ranjence v svetovni vojni spoznali! Časniki so takrat poročali o nekem visokoškolskem profesorju iz Lipskega, ki se je s svojimi 60 leti priglasil kot prostovoljec in šel kot prostak na fronto in tam za domovino umrl. To so seveda storili tudi drugi, zato tega ne pripovedujem. Žanimivo pa je, kar so poročali takrat časniki iz njegovega življenja.

V Lipskem so ga imeli vsi za čudaka. Pomislite! Če je ta profesor, kojega ime je slovelo po celem svetu, srečal na cesti delavčevo ženo, ki je nesla težak jerbas, je hitel k njej, vzel jerbas in ji ga ponesel, če bilo treba v podstrežje. Če je videl male otroke z vozičkom peljati nabasane veje, premog ali drugo kurivo, je on za nje peljal voziček. Če ga je kdo vprašal za kako ulico, šel je z veseljem z njim, dokler ga ni pripeljal na kraj, kamor je hotel iti. Cele litanije takih človekoljubnih del so vedeli časniki o njem poročati. Je postala njegova navada to, bilo je to za njega samoobsebiurno, da je pomagal bližnjemu, kjer je bila priložnost za to. In za take priložnosti je imel on prav poseben nos, povsod jih je našel. Potem pa ni bil več profesor, ampak samo — človek.

Ljudje so se mu posmehovali, imenovali ga čudaka, bedaka. Mislili so, da mu manjka nekaj v glavi. Po smrti so pa vsa ta njegova dejanja z njegovimi junaškimi čini v vojni hvalili.

Profesor pa ni bil katoličan, ampak protestant, globokoveren protestant. Kot tak je našel v evangeliju, v čem obstoji jedro in duša pravega krščanstva, kaj je znamenje, da je znak, po kate-

rem spoznamo pravega kristjana. In on je vzel to, kar je našel, nad vse resno. Hotel je nositi znak pravega kristjana — in ga je tudi nosil.

In kaj je to?

Ko se je Gospod ločil iz tega sveta, je v malo besedah posnel in povzel vsebino svojega nauka, in zgleda v svojem poslovilnem govoru. Ker je bil pa ta govor za dnevno, navadno rabo predolg; skrčil je vso vsebino v kratek stavek in rekel svojim učencem: “Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če se ljubite med seboj.”

To je jedro Kristusovega evangelja. Žato to tako povdarja in povzdiguje v svojem poslovilnem govoru, kakor dvigne duhoven hostijo pri sv. maši. Vsi naj bi videli in vedeli: Je tu Najsvetejše od vsega, kar je svetega, kar je nam podaril. Vedno in vedno govori o tem v oni ginljivi uri, ko jemlje slovo kakor umirajoč oče. Je to oporočka, njegov zadnji živ, nepozabni nauk in opomin. Več kot opomin! On imenuje to svojo zapoved: “To je moja zapoved, da se ljubite med seboj kakor sem vas jaz ljubil. Imenuje to znamenje, ki bo kazalo, da smo njegovi učenci. Je to neznoten znak pravega krščanstva. Nobena stvar ne more tega nadomestiti. Kjer ga ni, tam ni pravih Gospodovih učencev. Drugega izkaza, spričevala ni; ne pri Kristusu, ne pri ljudeh.

Krasno govori o tem profesor Adam v svoji knjigi “Bistvo krščanstva” (str. 170), on pojasnjuje, kako javlja ta Gospodova zapoved o ljubezni bistvo krščanstva, kako je izpolnjevanje te zapovedi duša krščanstva. On pravi:

“Ljubezen drugega od drugega in za drugega, trdna zavest, da nas k temu ne vežejo samo na-

ravne vezi, ampak nadnaravna krvna zvez po občestvu Telesa in krvi Gospodove; povdarja, kako izhaja iz tega čustvo odgovornosti drug za drugega v veselju in trpljenju; sočutna gorka skrb; plemenita ljubezen; pomoč bližnjemu; solidarnost vsega krščanskega življenja, ki se dviga vedno k celoti in se od celote vrača zopet k posamezniku; ki vidi v vseh udih Kristusovih, tudi v zadnjem, brate in sestre Kristusove — da, Kristusa samega: — ta ljubezen je najdragocenejši sad občestva svetnikov na zemlji. Ljubezen je, ki daje vnanjemu, vidnemu sestavu Gospodovega telesa, papeštvu s škofi vred, pravo življenje, ta ljubezen je, ki vstvarja in obranja njegovo notranje bogastvo. Ona je takorekoč življenska kri Jezusa Kristusa, ki se, tekoča iz srca Boga-človeka, pretaka po celem telesu in mu daje moč, življenje, krasoto in podobo. Brez te ljubezni bi bilo Gospodovo Telo na zemlji mrtvo, vse cerkvene uredbe, vsi obredi, vsi zakramenti, vse dogme, vsa vera bi bila pusta in prazna, bila bi "doneč bron", ali kakor pravi sv. Avguštin: "Sama oblika, sama "forma" pobožnosti."

Po čistosti, gorečnosti, rodovitnosti te ljubezni se ustvarja tudi notranja zgodovina Gospodovega Telesa, ustvarja se ves napredek in razvoj. Ni večje nevarnosti za njega, kakor če se ljubezen ohladi. Če v pretežni večini udov njegovega Telesa ne bomo mogli več reči: "Glejte, kako se med seboj ljubijo," potem bo nastopila najbolj temna ura njegove zgodovine, kakor napoveduje Kristus sam: "Ljubezen mnogih se bo ohladila, bo omrznila."

Nič ni Kristusovemu Telesu bistveno bolj tuje in bistveno bolj zoprno, kakor če se njegovi udje odtujijo solidarni ljubezni. Kristus ni nič drugega kakor včlovečena ljubezen. Kristusovo Telo ni nič drugega kakor v enotnem procesu se izvršujoče včlovečenje te ljubezni v vseh teh, ki so Kristusovi udje. One tvori po besedah sv. Avguština: *pondus meus, amor meus* — moja vrednost, moja ljubezen — resnično vredno krščanskega življenja. Nikjer se ne javlja v tej čistoti, v

tej prisrčnosti in moči kakor v Kristusu in njegovem telesu.

Žato ne označuje razvoja Kristusovega Telesa na svetu nobena stvar tako jasno kakor rast te ljubezni. Ves razvoj dogem, bogoslužja, prava je v dobro Kristusovemu Telesu na zemlji le v toliko, v kolikor pospešuje rast te ljubezni. Še le potem bo Kristusovo Telo — Cerkev z njenimi udi — popolnoma dozorela. Ko bo postala ljubezen duša vseh čednosti, ne samo tu ali tam, ampak v vseh udih Gospodovega Telesa, v pastirjih in v čedi. Na nič drugem ne bodo poznali, da smo učenci Gospodovi, razun da se ljubimo med seboj.

To, vidite, je znak pravega kristjana. Zgoraj omenjeni profesor je ta znak vidno nosil. Pa čudno! Ravno zaradi tega so ga imenovali bedaka, čudaka. Ali je znak pravih učencev Kristusovih v naših dneh res tako nekaj redkega, tujega? In to celo sredi kristjanov? To bi bilo žalostno. vedli njegovi znanci in priznali: "To je bil v resnož je umrl na bojnem polju, šele potem so se zanimali eden naših najboljših mož, ne samo junak v vojni, ampak v resnici blaga, plemenita duša."

Opis njegove človekoljubne, dobrotljive narave je ganil in prevzel vsakega. Vsak — tudi mi — se čudimo pred duševnim velikanom! Kako taka plemenitost človeka spremeni! Nekako gloriozolo ovije okoli njegove glave, da mu večno luč v njegovo roko. Ž vrednostjo take plemenitosti se ne da nič primerjati, vsa druga slava obledi pred njeno svetlobo.

Je pač to pravi znak Kristusovih učencev. In to je in ostane najvišje plemstvo, koje moremo imeti.

Ravno v naši dobi, v dobi potrebe in bede, nas pozivajo povsod k samaritanski ljubezni do bližnjega. Jasno je, da moramo biti kristjani v ospredju. Vse druge moramo tako prekašati, da bodo ravno na posebnosti in krasoti naše ljubezni do bližnjega vsi spoznali, da smo Kristusovi učenci. Nikoli ni bilo toliko priložnosti, da delamo za to znamenje, za ime in kraljestvo Kristusovo kakor ravno v naših dneh.

Omedlela je od veselja.

V pomorjanskem mestecu Rummelsburgu se celih tristoletdeset let — odkar je bil vpeljan protestantizem — ni darovala presveta mašna daritev. Ko je bila leta 1918 zgrajena tam katoliška kapela in je duhovnik po dolgih tristoletdesetih

letih prvič daroval v njej sv. mašo, je bila radost navzočih brezmejna. Neka gospa je od veselja omedlela. Tako jo je ganila sreča, da se v njeni domovini zopet opravlja daritev sv. maše.

Ruski komunisti se vračajo k veri.

VZADNJI številki londonske "The Slavonic Review" objavlja Sergij Markov pomembno in premisleka vredno študijo o današnjem opozicijskem gibanju v sovjetskih uniji. Posebno pozornost vzbujajo poglavje, ki obravnava posledice boljševiške brezverske propagande.

Energija komunističnih napadov proti veri je znatno oslabela. Vodja boljševiške mladeniške lige, Kosarev, je rekel na provincijalnem shodu v Moskvi: "Je sedaj zelo težko zbirati in pridobivati dobrovoljce za protiversko propagando, in delo te vrste sprejemajo le z največjo nevoljo." Spremembo razmer je javno potrdil list "Bezbožnik", ki je zapisal, da se pri mladih komunistih vidno javlja odpor proti ateizmu. Še pred kratkim so sprejemali nauk: "Ni Boga — Bog je samo fikcija" — z navdušenjem, toda sedaj, ko zahtevajo od članov mladeniške komunistične lige, da bi vodili protiversko propagando, to tezo zametavajo in se izgovarjajo: "Nikdo ne ve, ali je Bog ali ga ni."

Ravno take spremembe se javljajo na vodilnih ateističnih mestih. Glavna organa protiverske propagande sta: "Antireligioznik" (dvotednik) in list "Bezbožnik", ki izhajata vsakih 5 dni. Toda v prvih 6 mesecih l. 1933 ste izšle samo 2 številki "Antireligioznika", "Bezbožnik" je izhajal vsakih 7, pozneje vsakih 10 dni.

Oslabljenje protiverske gonje se ne da pojasniti s tem, češ, da je ni več potreba, ker je vera v Rusiji itak iztrebljena. Lani je izšla knjiga "Sedanje stališče boja proti veri", in ta knjiga je bila spisana na podlagi preiskovanj leningradske unije brezbožnikov v dveh podeželskih okrajih, v ostrovskem in belozerskem. Ugotovljeno je bilo, da kljub vsej protiverski agitaciji še vedno 7% kolhozov hrani svoje ikone po svojih domovih, 23% je izjavilo, da smatrajo vero za potrebno in koristno, 30%, da vera nikomur ne škoduje, samo 18% je označilo vero kot opium za ljudstvo. Ostalih 28% je bilo tako nejasnih, da jih ni bilo mo-

goče nikamor uvrstiti. V belozerskem okraju so našli ikone pri 98% kolhozov v njihovih domovih.

Urednik francoskega večernega lista "Paris Soir", George Oudard je ugotovil na podlagi uradne statistike, ki mu je bila dana na razpolago, da je bilo 41% vseh rojenih otrok krščenih po cerkvenem obredu, in da je imelo 55% vseh umrlih cerkven pogreb.

Moskovski provincijalni odbor brezverske unije je moral uvideti neuspeh zadnje protivelikonočne kampanje in je razpustil 7 glavnih društev in 55 podružnic radi nedelavnosti. V Lugansku (ob Donu) so igrali igro Damiana Bednega "Svatba v Kani Galileji", občinstvo — preprosti delavci — so jo izžvižgali, tako da je morala izginiti iz repertoara.

Iz zgoraj navedene knjige "Sedanje stališče boja proti veri" je razvideti eksistenca vzgojevalne in verske delavnosti, katero vrše kljub velikanskemu osebnemu riziku posamezniki, skupine, da, cele organizacije. Vstajajo nova društva, ki iščejo nove metode, da bi pridobila zopet ljudske mase za vero, ki potujejo po celi Rusiji in oznanjajo evangelij. Knjiga opozarja na dejstvo, da je med pristaši raznih veroizpovedanj in ravno tako med duhovni tesna vez in sporazum. Dogmatične razlike so pustili popolnoma na strani, vsi versko čuteči ljudje imajo en sam skupen cilj: Boj proti brezverstvu. Konsolidacija protisovjetskih sil pod praporom vere napreduje.

Moskovski korespondent "Observer"-ja, piše svojemu listu, da se sovjetska mladina nagiba k veri. Po celi Rusiji se ustanavljajo društva, kojih člani so kmečki fantje, obrtniški delavci, sovjetski uslužbenci in dijaki. Tudi dijaki moskovskih višjih šol so pogosto člani teh društev. Taki pojavi so toliko bolj tolažljivi, ker je verska delavnost v sovjetski uniji zelo, zelo nevarna. Toda preganjanje ne bo ubilo vere. Potepa slabiča — močnega pa napravi še močnejšega.

Zgodovina cerkve — podoba Gospodovega življenja.

KO je Gospod završil svoje odrešilno delo, je šel v nebesa. Cerkev, ki jo je ustanovil, je dobila njegove nauke in nalogo, da ta nauk širi po celem svetu, deli njegove milosti in sredstva za zveličanje, da pripelje tako vse človeštvo k Bogu.

Cerkve je vedno živeči Kristus — njena zgodovina je podoba Gospodovega življenja. Kakor

sta preganjanje in trpljenje spremljala Jezusovo življenje od jasic pa do križa, tako spremljata trpljenje in preganjanje cerkev do konca sveta. To je Gospod sam napovedal: "Glejte . . . pošljem vas kot ovce med volkove . . . Varujte se ljudi, ker izdali vas bodo sodnijam, v sinagogah vas bodo bičali. Pred kralje in glavarje vas bodo vlekli radi mene. Sovražili vas bodo radi mojega ime-

na. Učenec ni nad mojstrom, hlapec ne nad gospodarjem. Za učenca se spodobi, da se mu godi kakor mojstru, za hlapca kakor gospodu. Če so gospodarja (Jezusa) imenovali Belcebuba, koliko bolj njegove domače? . . . Ne mislite, da sem prišel, da prinesem mir na svet; ne mir, ampak meč" (Mat 10, 16), tako je rekel Gospod svojim apostolom, ko jih je vprvo poslal med svet. In neposredno pred svojim trpljenjem je rekel: "Če vas svet sovraži, vedite, da je mene prej sovražil ko vas. Ko bi bili vi od sveta, bi vas svet ljubil. Ker pa niste iz sveta in sem vas iz sveta izbral, zato vas svet sovraži. Spominjajte se besede, ki sem jo vam govoril: Hlapec ni večji ko gospodar. Če so mene preganjali, bodo preganjali tudi vas" (Jan 15, 8).

Jezus Kristus je napovedal svoji cerkvi vedno preganjanje. Zagotovil ji je pa tudi tolažbo: "Jaz ostanem pri vas vse dni do konca sveta," in "Peklenska vrata je ne bodo premagala."

* * *

Po dnevu obilnem čudežev je hotel Gospod prebiti noč v samoti. "Peljimo se na drugi breg," je rekel apostolom, odslovil je množice, sedel v čoln in se odpeljal. Mirno je ležalo genezaretsko jezero med gorami. Večerni mrak je legal na zemljo. Blizu krmila je sedel Gospod. Truden od dela je zaspal. Ljubeznjivo imajo apostoli v njega uprte svoje oči. Gospod nebes in zemlje, gospod nad peklom in smrtjo spi . . . Izročil se je njihovemu varstvu, in ponosni so apostoli, da smejo čuvati nad njim.

Mirno pluje ladjica po jezerski gladini . . .

Naenkrat se dvigne vihar. Udarec za udarcem . . . Visoko se dviga ladja na valovih in se zopet pogreza . . . Valovi pljuskaajo čez krov . . . Zdi se, da jo bodo potegnili v globino . . . Groze so apostoli obledeli, vidijo smrt pred očmi.

Ker svet cerkev vedno preganja, je to pravo znamenje Kristusove cerkve. Ta Gospodova napoved se je izpolnila pri katoliški cerkvi — Križevi pot Jezusove cerkve gre sedaj že več ko 1900 let. Edino le katoliško cerkev — izmed vseh drugih cerkva — preganjajo, zato se je pa tudi izkazala kot Jezusova ustanova. Je li potreba še večjega dokaza za božanstvo katoliške cerkve kakor zgodovino njenih preganjanj in zmag? Več ko 1900 let so napenjali vse sile, da bi jo mučili z ognjem in mečem, silo in obrekovanjem, odpadom in izdajstvom. Katoliška cerkev pa še vedno stoji. To je največji čudež svetovne zgodovine.

Katoliška cerkev dokazuje svojo resnico z nerazumljivim čudežem svojega obstanka. Vedno preganjana — pa vedno zmaga. V katoliški cerkvi sledi vedno velikemu petku krasno velikonočno jutro — in tako je njena pot skozi vsa stoletja kljub vsem preganjanjem velikanski slavnosten sprevod. Katoliška cerkev je božje delo — kdor hoče to videti, bo videl na njej božji pečat.

— tu v največji sili zbude spečega Učenika z zaupno prošnjo: "Gospod, reši nas, mi poginemo!"

In Gospod je rekel: "Kaj se bojite, maloverni?" Vstal je, pogledal mirno na razburkano jezero, zapovedal jezeru in vetrovom, in nastala je velika tišina . . .

Ta vihar je podoba katoliške cerkve. Cerkev je ladjica, ki pluje po razburkanih valovih časa, viharji so preganjanja, ki ji groze s pogubo. Gospod v ladjici pripusti, da divjajo viharji, kakor da bi spal. Toda on čuje — in ko pride pravi čas, vstane in zapove viharju preganjanja, in zopet nastane mir . . .

Z jasnimi, daleko vidnimi črkami je zapisala svetovna zgodovina to dejstvo na svoje liste — bojazljivim kristjanom v tolažbo, preganjavcem cerkve v svarilo! —

Mehiški Nero se je zopet oglasil.

Čuli smo, da se je bivši mehiški predsednik, Plutarh Elija Calles, ki ima toliko mučeniške krvi na vesti, streznil in spame-toval. A kar zdaj poročajo o njem, priča, da je še vedno stari Neron. Nedavno je imel v Guadalajari govor, v katerem je

povdaril, da vsak mehiški otrok ni samo last države, ampak tudi revolucionarne stranke. Vsak vpliv katoliške šole na mladino mora biti s korenino izruvan. To je popolnoma komunistično pojmovanje otroka, v kričečem na-

sprotju z naravnim in božjim naukom. Vsak človek je pred vsem božji otrok in božji državljani, potem šele zemeljski. Kdor ga trga od Boga in si ga izključno prisvaja, je tat, pa naj se imenuje Calles ali Stalin ali Hitler ali kakorkoli.

Iz kraljestva luči in teme.

P. Hugo.

PROTESTANTI SO ZAČELI ROMATI

Svoj čas so protestanti imeli katoliško romanje za praznoverje, ki so je odločno odklanjali. Povečini je še danes tako. A anglikanska takozvana "Visoka cerkev", ki je seveda tudi protestantska, je zopet začela vpejlati romanja po katoliškem

vzorcu. Letos, v prvi polovici julija, se je vršilo okrog 50 takih romanj v katedrale "Visoke cerkve." Pobudo zanje je dal in jih organiziral sam dekan canterburške stolnice, ki je mati "visoke" cerkve. Za romarje je bila v vsaki katedrali posebna romarska maša in kolekta v prid brez-

poselnim dotičnega okrožja. Slovesnostim v canterburški katedrali sta prisostovala tudi angleški kralj in kraljica. Tako se uvidni protestantje polagoma vračajo k lepim katoliškim navadam, nad katerimi so se nekdanje tako spodtikali.

V ZNAMENJU MODERNE KULTURE

Evo vam par cvetk iz vrta moderne kulture, tako hvalisane in oboževane! V Thames Ditton na Angleškem so na prostoru treh hektarov zemlje uredili razkošni počitniški dom. A ne za kake proletarske mestne otroke, ampak za razne štirinogate ljubljence angleških "visokih družin" za dvonogate itak ne marajo—to je za pse, mačke, ježe, krastače, opice, ponije in podobno žival. Na razpolago imajo mestoma po dve sobi, eno za razvedrilo, drugo za spanje. Strežejo jim posebni livrirani lakaji. En zdravnik je noč in dan na straži, da bi se kakemu ljubljencu kaj hudega

ne pripetilo. Urejena je tudi posebna kuhinja za dijete teh gostov s tako različnimi želodčnimi potrebami in okusi. V Pragi pa imajo hotel, ki se zdi, da je mrtvašnica. Mesto miz so mrtvaške rakve, črno pogrnjene in goreče sveče na njih. Z njih gosti jedo. Strežejo jim natakarji kot pogrebni nosači napravljeni ali pa kot okostnjaki. Ti z gosti tudi plešejo. Ko zapuščajo hotel, so jim za spomin na razpolago šklepetajoče mrtvaške čeljusti.

V Parizu pa obstoja hotel, ki sliči ječi, znan pod imenom Sing-Sing-Bar. Njegova vrata nosijo

težke zapahe. Strežaji so opravljeni kot ječarji, s pušlom ključev za pasom. Vse je zamreženo, celo lože. Gosti se čisto lahko živje, da so v železnih rokah pravice. Pariške dame vsega presite, se posebno rade dajo zapirati v to "ječo." V tej evropski Sodomi živi neka bogata mehikanka, ki se vsak dan koplje v 50 litrih mleka in devlje obkladke obstoječe iz 12 telečjih zrezkov. A to potem milostno razdeli med uboge svojega okoliša. O, ko bi veliki kladivar zablod srednjega veka, Sebastijan Brant danes živel, bi bila njegova "Ladja norcev" gotovo mnogo večja!

PROTI MODERNIM PREROKOM

Znano in dognano je, da kjer ni vere, začne bujno cvesti prazna vera. Ko so ljudje zapustili cerkev in duhovščino, se začno zatekati k raznim vedeževavkam, ki jim znajo za svoje napovedi mnogo bolj prazniti žepe kot Cerkev. Francija, ta klasična dežela brezverstva, je obenem že splošno znana kot obljubljena dežela praznoverstva. Razne vedeževavke tam več zaslužijo, kot sam predsednik republike. Po vojna Nemčija se je za svoje po-

nižanje na ta način hotela maščevati nad Bogom in Cerkvijo, da jima je v masah obrnila hrbet. A kmalu je med temi krogi začelo cvesti praznoverje. V Berlinu je vse polno vedeževavnih lokalov, ne samo zakotnih, ampak tudi javnih. Ženske, ki na podlagi kart napovedujejo bodočnost, imajo bogato žetev. Istotako napovedovavci bodočnosti iz zvezd in sanj. Sem spadajoče brošure, ki dajejo navodila za pogled v prihodnjost, doživljajo izdajo za

izdajo. Razpredena tiskovna propaganda je v službi tega praznoverja. Ker vse to že preveč poplavlja "tretji rajh", je zdaj vlada izdala odlok, s katerim je ves ta humbug postavno prepovedala. Od 1. maja letošnjega leta je vsak, ki ga pri tem zasačijo, kaznovan z denarno globo 10 mark ali enotedenskim zaprom. Protipostavno in kaznjivo je vsako napovedovanje prihodnjih reči, ki presegajo naravno človeško spoznanje. Kajpada se

take zablode ne dajo z enim udarom zatreti. Kar se je doslej go-dilo javno, se bo poslej tajno,

morda še v večjem obsegu. Zo-pet en nov dokaz, da je neka ve-ra človeku takorekoč naravna.

Če noče prave, zapade prazni. To se pravi, biser prodaja za brušeno steklo.

FUROR TEUTONICUS — PRUSAŠKO BESNENJE

Nemške hitlerjevce silno jezi, da katoličani nočejo trobiti v njih rog. Še posebno jih je razkačilo, ker so kljub vsemu terorju pri zadnjem plebiscitu za ali proti Hitlerju, glasovali proti njemu. Posledice te odpornosti so morali že čutiti. V Neckarsulmu so nazijci dejansko napadli procesijo presv. Rešnjega Telesa. Rottenburškega škofa, ki je nosil Najsvetejše, so med procesijo opljuvali in kričali nad duhovniki, da bodo vse poslali v koncentracijska taborišča. Na Badenskem, zlasti v

Karlsruhe, so pred cerkvami delili letake z grozečim besedilom: "Židovsko tolpo smo že nagnali, a črna tolpa še vedno hujska nemško ljudstvo. Dosti Faulhaberije! Nemški možje in žene, zmečkajte te lopove! Kmalu bodo prejeli svoje plačilo: vislice. Nemčija ne bo rešena, preden ti črni tolovaji ne bodo viseli!" In policija je samo gledala, ko se je to zgodilo. Kljub vsem tem grožnjam pa voditelj nemških katoličanov monakovski nadškof kardinal Faulhaber neustrašeno nastopa proti nazijcem. Zadnje čase se čuje, da

se je vsled tega železnega odpora katoličanov in konservativnih protestantov Hitler odločil za Kanoso, da kloni pred papežem. A prvič je vprašanje, če je to res. Drugič, če ima odkrite namene. Če ni morda pripravljen začasno stisniti rožičke, da dobi Posaarje nazaj, kjer se zlasti katoličani odločno vpirajo, da bi šli med tevtonske pagane. Končno je pa še dvomljivo, če bo mogel Hitler ogenj sovražstva proti katoličanom, ki ga je zanetil med nazijci, še pogasiti.

ŽIDJE PREGANJANA ZVER

Židje, ki so jim dolgo rožice bujno cvetele, so začeli doživljati svojo Kalvarijo. Vseposod jim gori pod nogami. Ko so v masah morali iz Hitlerjeve Nemčije, baje jih je moralo okrog 70.000 čez nemško mejo, so na raznih krajih iskali pribežališča. A nikjer niso bili dobrodošli. Povsod so našli mesto odprtih rok stisnjeno pest. Celo v svoji prvotni domovini, Pa-

lestini ki jo trdo drže Arabci. Zadnje čase se je francoski Alžir z vso arabsko besnostjo dvignil proti njim. Klali so jih kot v Swiftovih klavnicah ovce, vsevprek, može, žene in otroke. Požigali so jim domove kot prerijsko divjad. Niso brez krivde. Sami so kopičili drva in dračje za svojo grmado. Na eni strani s svojim kapitalističnim izsesavanjem, ki mu bijejo zadnje ure. Na drugi strani s svojo ko-

munistično propagando, katere voditelji so. Tega divjanja proti njim kristjani seveda ne moremo odobravati. Protikrščansko je. Je pa obenem tudi božja kazen za njih Kalvarijo. Takrat so bili oni navidezni zmagovalci. Zdaj se jim bridko vrača. Da bi spoznali vsaj ta svoj dan in skesano pokleknili pred svojega največjega — Križane-

KRIŽARSKA VOJSKA PROTI FILMU

Eno leto bo, kar je ameriška hierarhija oklicala splošno križarsko vojsko proti umazanim filmom. A šele letos v aprilu se je začel pravi nabor za to vojsko. Pa že sredi maja je štela en milijon bojnikov obojega spola. Danes jih šteje že okrog 6 milijonov. Spočetka so se filmski magnati s svojo Hollywoodsko centralo norčevali iz te mobilizacije, češ, da jo čaka

ista usoda kot otroško in žensko križarsko vojsko v srednjem veku. A ker je le naraščala in naraščala kot lavina z gorskega velikana, so še oni klicali splošno mobilizacijo proti njej. Dvamilijonski dolarski fond naj bi bil njeno finančno ozadje. Toda, ker so si katoličani in protestanti podali zavezniško roko in skupaj napovedali bojkot oporečnim filmom, katerega pr-

vi vspeh je bil, da je moralo stotine gledališč zapreti vrata, so se gospodje ustrašili in napovedali kapitulacijo. Generalnemu štabu križarske vojske, s cincinatskim nadškofom McNicholasom na čelu, so sporočili, da so pripravljeni na predhodno cenzuro filmov. On je to sicer z zadovoljstvom vzel naznanje, a jim je takoj povedal, da noče slišati samo besedi, ampak hoče

videti dejanja. Povedal jim je pa tudi, da zanj ne bo merodajna cenzura kompanije, ampak opozicije. Bojkotirane filme je kino udruženje mislilo "dumpati" v Anglijo, svojim tamkajšnjim podružnicam. Pa tudi iz tega ne bo nič. Kajti tudi angleški katoličani so začeli mobilizirati. Doslej je oklicalo mobilizacijo 8 angleških škofij. Druge bodo hitro sledile. To je

za katoličane in kristjane sploh dober nauk, kaj lahko zmorejo, če strnjeno odločno nastopijo. Bojkot je danes, ko se pred vsem vpraša: Ali in koliko kaka stvar nese, najvspešnejše orožje. Tega se bodo morali še v marsičem poslužiti. Kajti je še mnogo takega, kar bo treba "sklinati." Sledeči bojkot se bo moral obrniti proti nudizmu v

našem časopisju, zlasti v nedeljskih prilogah in praznih "magazinih," kjer vedno dobite na eni strani morda drugega boljšega Adama Kristusa, na drugi pa prvega Adama v njegovi naravni uniformi. Ali na eni strani drugo boljšo Evo Madono, na drugi pa prvo Evo v njeni naravni toaleti. O, tudi tukaj bo treba vil za kidanje gnoja!

KOMUNIZEM NA POHODU

Da je komunizem tudi v Ameriki na pohodu, to danes ni več samo bav bav kakega Rev. Coughlina, kot so nekateri mislili. Celo veliki zagovorniki naše sprave s sovjetsko Rusijo to radi ali neradi priznavajo. Celo to morajo spričo neoporečnih dejstev in dokazov priznati, da stoji za to propagando uradna sovjetska Rusija, čeravno je bil ameriški pogoj za spravo, da take propagande ne bo podpisala. Predsednik največje ameriške delavske organizacije

"American Federation of Labor," je nepobitno dokazal, da hočejo sovjeti ravno po tej organizaciji priti do operacijske baze proti vladi naše Unije. V okviru te organizacije je napovedal boj komunizmu in pritisnil na vlado, da tej nevarnosti pravočano pogleda v oči in se v svojem lastnem interesu energično pomeri z njo, dokler je še čas. Najvspešnejše bi seveda to storila, če bi z energičnim udarom zatrla kottišče komunizma. In to je mizerija milijonov, v katero jo je pognal kapitali-

zem. Kdo je v letih prosperitete v Ameriki mislil na komunizem, čeravno je tudi takrat živel prav za prav le od drobtin bogatašev. Da, da, kapitalizem je rodil pauperizem (uboštvo), pauperizem pa je rodil komunizem. Če nočemo, da bo komunizem rodil kaotizem (splošno zmedo in propast,) mora čimprej zavladati distributivna, delivna pravica, ki zahteva za vsakega mesto za mizo z lastno žlico, za nikogar pod mizo v pasji družbi.

KU KLUX KLANI VSTAJAJO

Stari Ku Klux Klani, ki so pred par leti ogrožali ameriško javnost so tako temeljito in obenem sramotno pogoreli, da si s starim programom ne upajo več na dan. Rad ali nerad je moral nekdanji K.K.K. s svojo zastavo proti katoličanom, Judom in črncem v ameriški zgodovinski muzej. A zdaj čujemo, da je s Horacom zaklical: Non omnis moriar! Ne bom ves

umrl! Pod isto "častitljivo" zgodovinsko firmo, a z docela novim programom, hočem znova začeti svoje poslanstvo v prid ameriški domovini. Tako so sklenili njegovi "risiverji" tam gori v Georgiji. K temu jih je spodbodel nov sovražnik, ki je začel ogrožati Ameriko — komunizem. Proti temu je pred vsem naperjen novi K.K. K. V dokaz, kako temeljito se je

spreobrnil, vabi v skupno fronto celo svoje bivše sovražnike katoličane in Jude. No, kar se tiče katoličanov, nas tudi pod to novo, blestečo firmo ne bo zasnuvil, čeravno je komunizem naš največji sovražnik. S takimi faliranci se mi ne bratimo, v kakoršnikoli uniformi stopajo pred nas. Nam zadostuje en K. Katoličani smo, z odprtimi kartami, brez mask.

PROTESTANTIZEM OGROŽA ITALIJO

Pred kratkim je sv. oče škofijskim voditeljem ženske mladine potožil, da se protestantizem skuša uveljaviti v Italiji in to celo v papeškem Rimu. Resno jih je opozoril na to nevar-

nost in jih pozval, naj ji posvečajo vso možno pozornost. Dejal je, da njegova živahna propaganda ogroža dve tretjini vseh 300 italijanskih škofij. To, da je zla posledica državne po-

stave, po kateri je svoboda priznanih ver zajamčena in tudi svoboda verkega razmotrivanja. Sicer pravi papež nadalje, da je v Italijanih nekak naravni odpor proti protestanti-

zmu. Vendar ne manjka takih, ki se zdaj dajo zasnubiti od protestantov. Posebno oni, ki so se iz kateregakoli vzroka sprli s postavno cerkveno oblastjo.

To nam priča sledeči dogodek, ki ga nam sporočajo iz kitajskih misijonov. Neki kitajski misijonar v gorati provinci Shansi, je bil na svojih apostolskih potih radi slabega vremena primoran v neki paganski vasi čakati na ugodnejše vreme. Nastanil se je v vaški gostilni. Čez tri dni mu je bilo mogoče pot

Nedavno umrli angleški vojvoda marlbourški je l. 1927 po mnogih notranjih bojih in zunanjih ovirah prestopil v katoliško cerkev. Poslej je živel tiho a globoko, naravnost mistično versko življenje. Zlasti rad je s sv. Janezom od Križa ro-

To zapeljivo ime si je nadela neka nova "krščanska" sekta na Moravskem. Je nekak prekuhani adventizem z raznimi drugimi prinesmi. Glavna točka njenega nauka je, da bo skoraj konec sveta. To pa za kazen, ker se človeštvo nove sekte ne oklepa, kot bi se je moralo. Njene bistvene zapovedi pa so popolna zdržnost od alkoholnih pijač in tobaka. Ta dva, alkohol in tobak sta, ki iz-

Indijsko katoliško časopisje je nemoralnim filmom prej napovedalo odločni boj, kot Amerika. In ta njih boj je našel popolno priznanje in podporo tudi pri vodilnih paganskih krogih Indije. Bajinath Bajoria, vodja in-

Ti se na rovaš obračajo k protestantom, katerim so posebno dobrodošli. Navedel je tudi par tozadevnih zgledov. Kako za-

POŠTENJE SE RENTIRA

nadaljevati. Ko je bil že več milij izven vasi, je spoznal, da gostilničarju ni poravnal celotnega računa. Takoj se je obrnil, da poravnava zaostalo. Gostilničarja je ta tenkovestnost potnika zelo ganila. Kaj takega še ni doživel. Izprašal ga je, kdo je in kaj. Seveda mu je misijonar povedal, da je oznanjevalec evangelija, ki med drugim

TAKO UMIRAJO PRAVIČNI

mal po skrivnostnih potih višjega duhovnega življenja. Njegovo delo "Temne noči" v katerem opisuje, kako Bog po njem korpnečo dušo v plavžu skušenj čisti in dviga k sebi, je prestavil v angleško. Izrazil je željo, naj bi posamezna poglavja teh "noči" brali ob njegovem

"SVOBODNI KRISTJANI."

zivata Boga, da bo prej stegnil svojo kaznujočo roko nad človeštvo, kot bi jo sicer. Da bi ljudem ob 11 uri iztrgali glaž, pipe, cigare in cigarete iz rok in ust, ter tako odvrnili pretečo jezo božjo, se člani te sekte zavezujejo, da bodo v znak protesta pri "službi božji" goreče preklinjali vse pive in kadivce. In ta "apostolat" tudi z vso vnemo izvršujejo. Pri svojih "bogosluznih"

KAJ NAS NE BO SRAM?

dijske organizacije "Marvari," pozivlja kristjane in nekristjane v boj zoper moderno kino-moralo oz. nemoralno. Med drugim pravi v svojem proglasu, da si bodo Indijci na podlagi importiranih evropskih in ameriških filmov

ustaviti to protestantsko propagando, o tem je razpravljaj letošnji "socialni teden," ki se je na željo sv. očeta vršil v Vatikanu.

strogo zahteva poštenje. Gostilničar je dobil spoštovanje do take vere. Prosil je misijonarja, naj ga o njej natančneje pouči, kar je ta seveda rad storil. On je bil prvi v dotični vasi, ki je sprejel katoliško vero. Po njem se je polagoma spreobrnila cela vas. Danes je tam cvetoč katoliški misijon s 400 dušami.

grobu. Umrli je za rakom. Ko so videli, da gre z njim h koncu in da veliko trpi, so mu z morfijem hoteli olajšati zadnje trenutke. On je pa to odklonil z besedami: "Kristjan se mora v smrti s trpečim Kristusom združiti." Tako umirajo pravični.

sestanskih preklinjajo te grešnike, da se kar kreše. Drug drugega hočejo prekositi in prepiti. Tako se razvnemajo v svoji "svetli" onemogli jezi, da se mnogi zde kot ponoreli, ali obsedeni. Ker so postali že nevarni javnemu redu in miru, je morala policija poseči vmes. Voditelja sekte je radi kaljenja miru vtaknila v luknjo. Za kake bedarije mora vse služiti krščanska firma!

znali ustvariti svojo sodbo o morali "Krščanske" Evrope in Amerike. Kdor ne zna delati razločka med krščanko moralno in moralno "krščanske Evrope in Amerike, pri takem mora kr-

(Dalje na str. 32.)

Kardinala Mundeleina srebrni škofovski jubilej.

P. Hugo.

ECCE sacerdos magnus! Glej višjega duhovnika! Ta mogočna cerkvena himna se je 21. sept. 1909 oglasila s kora brooklynske stolnice, ko je komaj 37 letni Msg. George Viljem Mundelein prestopil njen prag, da prejme škofovsko posvečenje. S tem je bila postavljena na svečnik luč, katere žarke so se v vedno širšem krogu vsipali preko naše prostrane Unije in potem segli še dalje v svetovno kraljestvo luči.

Pet in dvajset let je tega, ko je nastopil svojo višjo duhovsko kariero. Iz pomožnega brooklynskega škofa je l. 1915 postal chicaški nadškof, druge največje ameriške škofije. Marca l. 1924. pa mu je sv. oče podelil kardinalski klobuk, kot prvemu iz vrste chicaških cerkvenih knezov. In naš zapad je dobil svojega prvega kardinala.

Redki so možje plebejskih nižin širokega sveta, ki bi po sorazmerno tako kratki poti napravili tako kariero. Saj je sedanja Eminenca kardinal Mundelein sin priprostih delavskih staršev. Njegovi pradedi so prišli v to deželo za kruhom, kot milijoni drugih. Ime enega njegovih pradedov se sicer s častjo imenuje v ameriški zgodovini, ker je kot prostovoljec v civilni vojni dal življenje za svojo novo domovino. A njegova mati je bila priprosta njujorska perica, ki je kot pobožna krščanska žena gojila eno prisrčno željo, da bi svojega sina enkrat videla kot novomašnika pred altarjem. Da bi kedaj nosil škofovsko mitro, ali celo kardinalski klobuk, o tem se ji še sanjalo ni.

Redki pa so tudi možje, ki bi bili za tako kariero z vsemi zmožnostmi duha in srca tako oblagodarjeni, kot je naš škofovski srebrni jublant. Ti njegovi izredni darovi duha in srca so bili, ki so takorekoč izzvali mero dajne kroge, da so ga postavili na svečnik in ga potem v kratkih presledkih prestavljali vedno višje in višje, dokler ga niso postavili tik pod najvišjega na zemlji, namestnika Kristusovega.

Njegovih velikih del za porast in procvit kraljestva božjega na zemlji, ki jih je s svojimi edinstvenimi upravnimi zmožnostmi in svojo nezlomljivo voljo dovršil, ni mogoče strniti v skromen članek. O njih govori cela debela knjiga, ki je izšla za ta njegov jubilej. Občuduje jih Amerika, ki jih je bila v prvi vrsti deležna. Divi se jim ostali katoliški svet. V priznanje zanje se mu je hotel za njegov srebrni škofovski jubilej sam sv. oče oddolžiti. Ker pa on ne more

sem, da bi se udeležil te slavnosti, mu je namignil, naj pride k njemu v Rim, da tam v njegovi navzočnosti zapoje svoj jubilejni: *Te Deum* . . . Na Malega šmarna dan je odpotoval tja in 25. sept. ga je sv. oče počastil s svojo pričujočnostjo na tamkajšnji jubilejni slavnosti. Po povratku se mu bo 20. nov. njegova nadškofija, ki jo je tako visoko dvignil, slovesno oddolžila za njegova čudovita dela v njen prospheh.

Ko bi si ne bil postavil nobenega drugega spomenika, kot ogromno nadškofijsko semenišče, ki ga nima para na svetu in nosi njegovo ime, bi mu bil trajni spomin zagotovljen. Toda to je le eno veliko delo velikega moža. O ostalih nam naj nekoliko povedo sledeče številke, ki pa obsegajo le njegovo gradbeno podjetnost v chicaški nadškofiji. In on je v prvi vrsti: kardinal graditelj. A ne graditelj kake lastne razkošne katedrale in škofijskega dvorca. Ponovno je že povdaril, da rajši pobere kakega otroka brezdomca na cesti, kot bi zidal kardinalu primerno stolnico.

Visoki jubilant: George kardinal Mundelein.

V 18. letih njegove uprave chicaške nadškofije, je bilo zgrajenih preko 600 poslopij verskega, dobrodelnega in vzgojnega značaja. In sicer 68 cerkva, 87 župnišč, 64 samostanov, 68 nižjih šol, 17 kolegijev in drugih višjih šol za moško in 14 za žensko mladino. Ena tehnična šola, 3 kapele vednega čiščenja, 3 pokopališča, ena visoka šola za črno polte deklice, 6 vežbališč in avditorijev, 5 sirotišnic, 2 hiralnici, en zavod za duševno zaostale deklice, 6 ženskih in dekliških zavetišč, 17 zavodov za bolniške strežnice, 4 domovi duhovnih vaj. Vse to ni zrastle samo pred njegovimi očmi, ko je bil on slučajno na krmilu škofije. Njegov neumorno snujoči duh je dal za vse to pobudo. In večino vsega tega je tudi on kot vrhovni gospodar v škofiji financial, sicer bi marsikaj nikoli iz zamisla ne postalo dejanje.

Te številke glasno govore, četudi zdaleka ne povedo vsega, kar je njegov snujoči duh v teku teh 18 let zamislil in njegova silna volja izvedla. Že s to velikopotezno delavnostjo je svoje ime z zlatimi črkami ovekovečil v zgodovini chicaške nadškofije. Kaj bo njegov izredni duh še zasnoval in njegova jeklena volja še izvedla, je zaenkrat še skrivnost bodočnosti. Mi mu z milijoni njegovih občudovavcev ob priliki njegovega srebrnega škofovskega jubileja le želimo, da bi njegova kripta za altarjem Brezmadežne v Mundelein, Ill. še dolgo, dolgo ostala odprta.

Ad multos annos! Na mnoga leta!

Spreobrnjenje protestantovskega pastorja.

J. O.

POMA je bil iz Porenja. Goreče je deloval v svojem področju v bližini holandske meje. Svoje dolžnosti je pojmoval resno. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je ponudil svoje moči domovini. Zapustil je faro in se priglasi za strežnika ranjenih vojakov. Bil je prideljen mestni bolnici za kožne bolezni. Z neutrudno požrtvovalnostjo se je posvetil svojemu novemu poklicu. Nemara mu je prav ta udana ljubezen do bližnjega zaslužila velike milosti, ki jih je pozneje prejel.

Bližal se je Božič. V bolnici so se vršile priprave za božičnico. Ker pa ne primarij ne pridigar nista mogla voditi priprav, je prevzel skrb za nje katoliški dušni pastir v bolnišnici. Njemu se je pridružil gospod pridigar-skrbnik, kot zastopnik evangeljske sekte. Z napetostjo je pričakoval sestanka, ki ga je imel zblížati s katoliškim duhovnikom. Silno se je veselil, da mu bo dana možnost, da spretno brani prednosti čistega evangelija. Oba gospoda sta bila kmalu v najživahnejšem razgovoru in reševanju verskih vprašanj. Katoliški duhovnik se je nad vse taktno čuval vsakega silnejšega odpora in ugovarjanja; zdelo se je celo, da soglaša s pridigarjem. Bilo je po sestanku in obema je ostalo še toliko vprašanj, ki bi jih bila rada še rešila. Pastor je z veseljem sprejel povabilo svojega katoliškega tovariša in pozno v noč sta nadaljevala začetni razgovor. Pastoru je postala družba katoliškega duhovnika prijetna. Rad in pogosto ga je še potem obiskal in po njegovem posredovanju spoznaval tudi druge katoliške duhovnike. Videl je, da so docela drugačni nego si jih je predstavljal. Takoj ob svojem prvem obisku v katoliškem župnišču je bil pastor ugodno presenečen in vzpodbujen. Katoliški župnik je živel s tremi gospodi kapelani redno, pa strogo življenje; gospodarstvo mu je oskrbovala stara gospodinja. Pridigar je češče zahajal v župnišče in se spoprijateljil zlasti z vikarjem, s katerim sta živahno razpravljala o veri in popolnosti.

V tem času je nekdo prosil sestre v bolnici Srca Jezusovega, če bi bile voljne poučevati tega evangeljskega pastorja o katoliški veri. Predstojnica je prošnjo na kratko zavrnila. A božji Zveličar je vendar čakal to dušo baš pri teh sestrah. Pastor se je seznanil tudi z dušnim pastirjem bolnice Srca Jezusovega in je večkrat zahajal k njemu. Nekoč ga je duhovnik spremljal po zavodu in mu pokazal tudi kapelo. Pastor se je za hip ustavil, ogledovaje si gotično stavbo. In

ta hip je bil odločilen. Bilo mu je, kakor da se je nanjo zrlo božje Srce z velike krasne slike nad altarjem. Ta pogled ga je ganil in pretresel v najgloblji notranjosti. Pri odhodu iz bolnice se je bil trdno odločil. "Semkaj se moram vrniti!" Nikomur ni omenil tega dogodka. Kmalu se je razglasilo, da je bolan. Poslali so ga v bolnico sester Srca Jezusovega. Sestra-strežnica je vršila svojo vsak dan običajno vizito po bolniških sobah. Pastor se je obrnil do nje s prošnjo, da bi mu preskrbela kako resnejše čtivo nego je Spillmanov roman, ki ga je ravno imel. "Želite znanstvene knjige?" — "Da." — "Katere stroke? Zgodovinske, filozofske ali prirodoslovne?" — "Bogoslovne." — "Nikakor ne. Župnik sem." — "O, prečastiti!" — "To me veseli; gotovo ste bogoslovec." — "Nisem katoliški župnik, evangelik sem. Toda, —" je nadaljeval, kakor bi se hotel opravičevati — "žene nimam. Umrla mi je in v drugič se ne mislim ženiti. Spoznal sem, da žena razdeljuje srce."

"A tako! Potem bi bilo bolje, ako bi prosili za knjige evangeljskega župnika; pri nas imamo samo katoliške knjige." — "Vem in prav katoliških bogoslovnih knjig si želim, baš te me silno zanimajo." Strežnica mu je takoj oskrbela Morawsteina "Večeri ob Lemanskem jezeru", dela Hammersteinova, "Življenje matere Barat" itd. Z vsjo pazljivostjo je čital in študiral te knjige. Nekaj dni zatem ga je zopet srečala omenjena strežnica. Bil je ozlovoljen. "Danes zjutraj sem bil pri evangeljski božji službi" — je rekel, a nikdar več ne grem tja! Sestra, ali bi smel hoditi k božjim službam ali vsaj na kratke obiske v katoliško cerkev?" Sestra-strežnica mu je rada svetovala, da je katoliška cerkev odprta ves dan za vse; vhod na kor, ki je nedaleč od njegove sobe, mu olajša, da se more tja neopaženo zateči, kadarkoli mu drago. Od tedaj je prebil v cerkvi v pobožni molitvi po cele ure. In družil se je samo z gorečimi katoličani.

Preteklo je nekaj tednov. Pastorjevo zdravje se je zboljšalo toliko, da so ga spustili iz bolnice. Vrnil se je na svoje prejšnje mesto, a s sestrami je ostal v živem stiku. Tudi apostolskega dela ni opustil. Sam je oskrboval potrebne priprave za božje službe, ki so se vršile v splošni bolnici. Da bi katolikom olajšal spoved, je ponudil svojo sobico za spovedovanje, in sam je vzpodbujal katoličane, kjerkoli se mu je nudila priložnost.

Z veseljem je nekoč pripovedoval, kaj je dosegel. Zvedel je bil, da je v mestu neki vojaški narednik, ki je bil katoliško krščen, a protestant-

sko poročen. Pastor je skušal najprej dobiti njegovo zaupanje. Nekoč mu je narednik na nekem sprehodu zaupal svoj položaj. Pastor mu je rekel dobrohotno, a vendar odločno: "Prijatelj, samo enega vam je treba. Zaupajte to, kar ste meni povedali, svojemu katoliškemu župniku." Narednik se je branil in odločno izjavil, da noče nič imeti s svojim župnikom. Pastor se mu ponudi, da ga hoče sam spremljati k duhovniku, ki mu bo olajšal izpoved. In res! Skrbni pastor je privedel narednika k svojemu prijatelju vikarju D., ki je imel v podobnih zadevah mnogo znanja in spretnosti.

Zopet so se bližali božični prazniki. Pastor je bil s katoliškimi župljani v tako živahnem stiku, da je z vso vnemo pomagal cerkovniku celo jaselce postavljati. Tokrat so se vtisnile božične jaselce katoliškim faranom globoko v spomin; celo fotografirali so jih večkrat. Tudi v bolnici je pastor postavil jaselce; potrebščine za nje si je oskrbel od sester. Čuval je tudi nad oltarnim ferilom in ga donašal sestram, da so ga oprale. Tako se je vživel pastor vedno bolj in bolj v navade in običaje katoliške cerkve. Najljubše branje so mu bile še vedno dobre katoliške knjige. Nekoč je srečal znanega protestantskega pridičarja. Ta ga je prosil, da bi včasih prišel k njemu, sicer bom domneval, — je rekel — "da se bolj prijateljsko družite s katoliki nego s svojimi soverniki." Brez zadrege je pastor smehljalje odgovoril: "To je pač moj okus."

Čas je potekal, vojska se je zavlačevala in miru še ni bilo pričakovati. Pastor je zvedel, da so frančiškani v bližnjem mestu pomagali protestantskemu vojaku k spreobrnjenju. Poiskal je patra gvardijana in mu razodel svoje težnje in težkoče. Pater gvardijan mu je pri škofu izposloval, kar je bilo treba in 13. junija, na praznik sv. Antona Padovanskega, se je vrnil pastor ves srečen v naročje katoliške cerkve. Prvi petek prihodnjega meseca je prišel rano zjutraj v cerkev bolnice sester Srca Jezusovega ter z veliko pobožnostjo pristopil za sestrami k prvemu sv. obhajilu. Bolj kot prej je hrepenel zdaj po samostanu sester Srca Jezusovega z njegovo krasno

cerkvijo, kajti iz svoje bolnice se je le težko udeleževal vsakdanje sv. maše. A sreča mu je bila zopet mila. Zbolel je ponovno in vnovič so ga poslali v bolnico sester Srca Jezusovega. Kak užitek je bil zanj vsakdanja sv. maša, vsakdanje sv. obhajilo in obiskovanje cerkve! Vedel se je vzorno. Kadarkoli je bilo potrebno, je srčno rad in silno spoštljivo nadomestoval ministranta. Kmalu je obrnli nase pozornost s svojo izredno pobožnostjo, tembolj, ker se njegovo spreobrnjenje ni izvršilo obredno. Na tablici nad svojo posteljo je še zmerom imel pristavek "evangelik". Nekaj dobrih katoličanov je prišlo k sestram vpraševat, če vedo, da pri njih protestant hodi k sv. obhajilu. Tudi pastorju je bilo mučno, da pred prijatelji skriva resnico. Izbrisal je pri svojem imenu "evangelik" in nastopal javno kot katoličan. To spremembo so njegovi predstojniki hitro opazili. Na razna vprašanja je odgovarjal: "Da, katolik sem. Toda prosim, pustite me na miru; v vojski se ne gleda na versko prepričanje."

Imel je mir, dokler se je skrival. Ko pa se je razglasilo, da je prestopil v katoliško vero, je nagrmdilo nanj premnogo težav in zunanjih ovir. Nenadoma in nepričakovano so ga poslali iz bolnice sester na prejšnje službeno mesto, zapletli ga v razne sodne spletke, potem so ga v kratki dobi poslali v dve različni bolnici v Vratislavi. V eni od teh je moral delati kot hlapec. Naposled so ga premestili na zahodno fronto v Donai in nato v Colmar. Odtam se mu je posrečilo obiskati sorodnike sester Srca Jezusovega. Silno je bil oveseljen in vzpodbujen nad ljubeznivostjo, s katero so ga sprejeli. — Najtežje preizkušnje pa je moral prestati od svoje lastne rodbine. Starši, ki jih je presenetil ta korak že drugega sina, so bili spočetka silno žalostni in potrti. Ko pa je sin vztrajal pri svojem in ko je kmalu nato pustil tudi svojega najstarejšega otroka k prvemu sv. obhajilu, jih je prevzela skrajna jeza in sovraštvo. Oče ga je pregnal z doma in ga razdedinil. V vseh svojih težavah se je zatekal k božjemu Srcu in sv. Magdaleno Zofijo Barat je klical na pomoč kot svojo mater. Ona ga je uslišala v premnogih njegovih prošnjah.

Kulturni boj v Nemčiji.

je naučil nemške katolike ceniti daritev sv. maše. Mnogo župnij je bilo brez duhovnika. V nedeljo so se verniki sami zbirali v cerkvah. Sveče so gorele na oltarju, ministranti so klečali na oltarnih stopnicah, samo duhovnika ni bilo, da bi daroval najsvetejšo daritev. Mašne pesmi so peli

in ministrantov zvonček je spominjal na posamezne dele sv. maše. In ko je zazvonilo k povzdigovanju, se je orosilo sleherno oko in srca vseh so bolešno zahrepenela po sv. maši. In mnogi so takrat pobožneje molili nego nekdam pri sv. maši.

Kristus Kralj — naj živi!

Jan. Oblak.

KRISTUS je kralj! To se ne da tajiti. Človeški napuh in človeška kljubovalnost sta si sicer prizadevala v teku stoletij omajati pravice večnega Kralja, hotela sta Kristusa oropati prestola, toda njuna lastna ničnost in ubogost sta jima zlomila tilnik.

Neomejena je moč Kristusova pred veki, zdaj in na veke.

Namestnik Jezusa Kristusa na stolu sv. Petra v Rimu, papež Pij XI. je za ves katoliški svet ustanovil poseben praznik, praznik kraljestva Kristusovega. S tem je ustregel nujni potrebi.

Po svetu, ki mu grozi poplava recolucije, ki je na njem globoko poteptana avtoriteta, se ogla-

šajo mogočni klici po močnih voditeljih. Problem voditeljev je povsod v ospredju. Množice ljudstva čutijo tudi v demokraciji isto, če ne morda še večjo potrebo, opreti se bo treba močno osebo, čutijo to bolj nego v pretekli dobi trdnih državnih stavb.

Voditelj vseh voditeljev je Kristus. Dan na dan se vije njegove zveste k pogumnemu boju. Hi vzpodbujajo njegove zveste k pogumnemu boju. Hitimo navdušeno v tabor Boga-Kralja, da se odlikujemo pred njegovimi očmi, v njegovi pričujočnosti, pod njegovim vodstvom. Jezus, Voditelj naš in naš Kralj, pojdi pred nami, mi gremo za Teboj.

Ne more resnično spoznati kraljevske moči Jezusa Kristusa, kdor ne priznava njegovih zakonov. In njegovi zakoni so znani. To je desetero zapovedi, ki jasno in razločno zapovedujejo in prepovedujejo:

Veruj v enega samega Boga — ne pa, da bi kleče molil malike in bogove, ki si jih sam napravil in ki so prav tako brez moči kakor ti.

Spoštuj svojega očeta in svojo mater, priznaj avtoriteto, ne bojuj se zoper njo, kajti za pravo avtoriteto stoji Bog.

Bodi resnicoljuben, ne bodi dvojezičen, zakaj Kralj resnice sovraži laž in lažnika nujno zame-tuje.

Bodi čist in neomadeževan, ne vdajaj se omamnim nizkim nagonom, kajti le tistemu, ki

sebe premaga, vzhaja palma zmage in samo njemu pokaže Bog svoje sveto obličje.

Spoštuj in ljubi brata, svojega bližnjega, brani njegovo čast in življenje, kajti brat, tvoj bližnji, je otrok božji, je kraljevi sin in za njim stoji Bog-Kralj kot plačevalec in maščevalec.

Zapovedi in prepovedi!

Vsi jih poznamo in vemo, kaj terja Bog. Najboljši podaniki v kraljestvu Kristusa Kralja in Boga so tisti, ki najnatančneje izpolnjujejo njegove kraljevske božje zapovedi in po njih živijo.

Ljubezen radi pokorščino, ubogljivost do zapovedi in pokorščina zapovedim je merilo ljubezni. "Kdor ima moje zapoved in jih izpolnjuje, ta je, ki me ljubi."

"Tekom svojega duhovskega življenja," tako mi je nedavno dejal nek že prileten župnik. "nisem našel mnogo v resnici srečnih družin. Toda te, katere sem našel srečne, so bile evharistično umerjene. V nedeljo je bila vsa družina pri sv. maši. Tudi med tednom sem jih videl pogosto pri sv. maši. Če je bila zvečer kakšna pobožnost, so se je udeležili. Ako pa ravno ni bilo časa v tem trenutku, prišli so pozneje počastiti Gospoda v evharistiji. Na praznik (petek) Jezusovega Srca je bila mati pri sv. obhajilu; v nedeljo na to oče in otroci. Prepričal sem se lahko: To so bile družine, katere je ljubi Bog vidno blagoslovil. Ne ravno posebno s svetnim imetjem, pač pa z mirom in medsebojno ljubeznijo!"

Katera družina si pa ne želi tako živeti? Ži-

veti ob sončnem žaru trajajoče sreče in miru? Zato je pa potreba Boga poklicati v družino. In kje pridemo z njim bolj v stik kakor ravno v sv. Evharistiji? Vpostaviti se mora živa zveza med družino in tabernakelnom; mati, oče, otroci morajo biti zvezani z Evharistijo. Evharistično zvezani glede obiskovanja cerkve, glede sv. maše in sv. obhajila.

V evharističnih družinah se vzgajajo svetniki. V takih družinah sonce sreče in milosti nikoli ne zatone. Kajti evharistični Jezus je kralj družine, Jezus, vsegamogočni, pomagajoči, blagoslavljajoči Bog! Vse naše stremljenje naj bo torej umerjeno na to, da bomo pomagali ustanavljati evharistične družine.

Roža pasijonka.

Vtisi iz Konnersreutha. — Nadškof dr. Karel Kašpar.

(Dalje)

NAPIS ni bil pribit na križ, marveč zataknjen od zgoraj na navpičnem brunu.

Župnik pripoveduje, da v tem stanju spoznava Rezika pristne ostanke svetnikov od nepristnih, ponarejenih (kakor smo že videli ponoči.) Pravitko ve za vsebino prinešenega zalepljenega pisma in župniku pove, kaj mora na pismo odgovoriti. In župnik strmi nad pravilnim odgovorom.

In zdaj smo bili priče še drugega genljivega dogodka.

Po vsakem svetem obhajilu ostane v nas Jezus živ — kakor znano — dokler se podoba kruha (pri sveti maši tudi vina) v nas ne spremeni, torej kakih deset minut. Srečni, presrečni trenutki, ki jih moramo vselej dobro izrabiti in dobremu Zveličarju povedati, kar imamo na srcu.

V Reziki ostane Jezus zakramentalno pričujoč od enega svetega obhajila skoraj do drugega; le v adventni in postni dobi traja ta pričujočnost krajši čas. Pričujočnost božjega Zveličarja Rezika čuti v sebi. Župniku, ki jo po svetem obhajilu izprašuje, sporoči v vznesenem stanju miru, kdaj jo Zveličar zapusti. Kakor hitro pa to stanje mine, ne ve nič. Tako na primer: ko se je ta trenutek bližal, je pristopil k njej župnik ter ji rekel: "Zveličar je še v tebi, kajne?" — "Da." — "Kaj pa, ako bi te zapustil?" — "O, tega on ne stori." — Kakor hitro pa ta trenutek pride, čuti takoj, da Kristusa Gospoda nima več v sebi in tedaj nastopi srce pretresujoči prizor, čegar priče smo imeli biti tudi mi.

Bilo je pet minut pred pol šesto uro, ko je naenkrat začela goreče prositi: "Samo še trenutek ostani (Zveličar), le vsaj še en trenutek! — Oh, on zopet pride! — Kako je zdaj pusto! — Zveličar je tako dober! — Kakor ti hočeš! — Ko bi ostal v meni, bi te bila ljubila (to je, neprenehoma bi ti razodevala, da in kako te ljubim). — Toda ti to razumeš bolje! — Pa kmalu, hitro moraš zopet priti, sicer ne vzdržim." In se je razjokala. — "Brez tebe biti ne morem! — Zdaj sem mrtva!"

V tem zakličje župnika. — Ta jo vpraša: "Rezika?" — In ona misleč, da je mati: "Tebi tega ne morem povedati! — Mene je zadelo nekaj zelo hudega. (Mir is was sehr arges passiert). — Ti ne moreš pomagati! Pošlji po župnika! Boš videla, da te bo rad imel! Ah, naj pride takoj, takoj!"

Župnik: "Rezika!" — "Kdo si?" — "Jaz sem župnik."

Rezika: "Ah, mati je dobra! Te je mati poklicala? Mene je zadelo nekaj silno hudega. Zdaj moraš pomagati!"

Župnik: "V kolikor bo to mogoče."

Rezika: "Zveličar je odšel! Jaz sem to čutila! Prinesi mi Zveličarja! Jaz sem zares pridna (ganz brav.) "Jaz ne bom nikoli več huda

Župnik: "Moraš malo počakati!" — Rezika: "Čakati na Zveličarja? jo!" (t. j. kaj ti na misel pride).

Župnik: "Dvakrat na en dan ne pride." (V slučaju, da je bil kdo zjutraj pri svetem obhajilu in je pozneje resno zbolel, more in naj tudi drugič prejme Telo Gospodovo.)

Rezika: "On je tako priden!"

Župnik: "Zveličar noče dvakrat v enem dnevu!"

Rezika: "Zveličar, ti zahtevaš od mene mnogo!"

Župnik: "Daruj to potrpežljivo! Reci: Jaz hočem počakati, dokler ti (Zveličar) ne prideš."

Rezika: "Jaz te imam (Zveličar) rada. Ti si tako dober. Jaz ga imam rada, tudi če je proč. Ali trdo je to! — Zveličar na to ne gleda. Naj na to ne gleda, če rečem "ah".

Župnik: "Ko mine noč, pa zopet pride."

Rezika: "In hoče to tako?"

Župnik: "Da."

Rezika štirikrat ponavlja: "Zveličar! Jaz nisem nič rekla (svoji) materi. Kdor ne more pomagati, ni treba pred njim tarnati."

Pri besedi mati se spomni druge matere, Marije: "Mati (žalostna Mati božja) se mi je danes tako smilila."

Župnik: "Kje si videla Mater?"

Rezika se je hotela više posaditi in župnik ji je pomagal. "Zdaj mi je lažje govoriti. — Spočetka jih je bilo mnogo. Mladi mož (Pilat) je dobro mislil z Zveličarjem, a se je bal drugih. Bilo je tam več vojakov; ti niso storili Zveličarju nič hudega; gledali so le na to, da ne nastane kak nered. Teh z dolgimi lasmi (z bradami) nimam rada (farizeji in pismarji). Oni veliki možje (rimski vojaki) ne delajo nič hudega; le vrstijo se. A onih drugih (judovske straže) ne maram (magi nit)."

Pozneje je zopet klicala: "Zveličar, pojdi k meni! — Jaz te imam tako rada! Jaz tega ne vzdržim! — Ti daješ to njim, ki to potrebujejo. Toda pridi tuki k meni! — Jaz brez tebe ne morem biti! — Veš, Zveličar, ti si me razvadil! — Jaz ti prinesem to žrtev, čeprav je težka! — Jaz ti kratkomalo ne dam miru! — O, dobri Zveličar, pridi! Meni je čas tako dolg! (Kako krasno duhovno sveto obhajilo!) — Medtem je ležala kakor otrok na levi strani.

Pripovedovala je dalje: "Mladi mož (Pilatus) se je bal; ni imel poguma. (Župniku je povedala — in iz njegovih ust smo slišali mi —, da je Pilatus pozneje obžaloval svojo strahopetnost, eden izmed apostolov ga je učil, eden izmed apostolskih učencev ga je krstil. Cesar ga je dal zadaviti. Zdaj je pri Zveličarju). Tisti, ki so popadali (v vrtu getsemanskem), so se pozneje spreobrnili.

Na župnikovo vprašanje ponavlja govor sv. Petra po prihodu svetega Duha; gladko, v hitri nemščini pove ves govor, kakor ga poznamo iz Apostolskih Del.

Besedo "Mesija" ("križali so Boga, ker se je izdajal za Mesija") je izgovarjala z velikim poudarkom in v znamenje poudarka je udarila še z roko. Pripomnila je, da tega ne razume. Zanimivo je tole: v Jeruzalemu sliši govoriti aramejski. Petrov govor pa ponavlja v nemščini, dasi je Peter nedvomno govoril aramejski. In iz sv. pisma vemo, da so vsi navzoči razumeli Petrov govor vsak v svojem jeziku.

Pri tej priložnosti je videla tudi v belo oblečeno (t. j. krščene).

In še dalje je govorila: "Ti, ki so zvezali Zveličarja, in so pred njim padli, niso bili nič krivi. Tudi njim je vzrastel ogenj iz glave (t. j. prišel je na nje sveti Duh, prejeli so sveto birmo.) Na druge je padla voda (krst)."

"Tistih močnih (die Machterl t. j. farizeji) nimam rada."

"Ki so vezali Zveličarja, take je imel Kaifa."

"Rabljev je bilo: 1 1 1 1 1."

H.) V SOBOTO OD OSME DO POL DESETE URE DOPOLDNE.

Po svoji sveti maši, pri kateri je pristopilo okoli sedemdeset vernikov k svetemu obhajilu, sem vzel celo malo hostijo ter šel v spremstvu mons. Doskočila in gospoda župnika k Reziki. — Bila je že umita, z belo ruto na glavi. A stigme so se videle in na nočni srajci se je še vedno poznal krvavi madež v premeru približno treh prstov. Ležala je kakor blažena, na naš prihod ni nič reagirala, niti tedaj, ko smo začeli običajne molitve. Kakor hitro sem pa vzel v roke presveto Telo Go-

"Venomer so vpili Salabho" (križaj ga); (če ni rekla: salabu—križajte).

Znova se vrača k Pilatu: "Ta mladi mož je mogel pomagati, pa se je bal. Jaz bi se ne bala pomagati Zveličarju. Jaz se ne bojim." — In zopet se je spomnila na Petra, ko je v getsemanskem vrtu branil Gospoda: "Ohrwaschelabschneider je mislil dobro z Zveličarjem."

Dal sem ji v roke podobico triletne svete Terezike. Dasiravno je imela oči s krvjo zalite in ji nisem povedal, kaj ji dajem, je vendar vsa vesela segla po njej: "is was gutes" (to je nekaj dobrega) in jo začela od veselja mečkati, da jo ji je župnik le s težavo mogel vzeti. Ta podobica, dasi iz močnega papirja, je ležala drugi dan nepoškodovana pred njo.

Župnik mi je rekel, kako v tem stanju reagira na podobice svetnikov, dočim popolnoma ignorira svetne podobice in vobče vse navadne stvari. Ker take podobice ni imel pri roki, ji je podal svoj lastni svinčnik, za katerega pa se sploh ni zmenila.

Mons. Doskočil ji je dal v roko relikvijo svete Male Terezike. Takoj jo je spoznala kot pristno, segla je po njej — "to je nekaj dobrega" (is was gutes) — jo vzela v obe roki, jo z neizrekljivo radostjo pritiskala k ustnicam in je ni hotela dati iz rok, dokler ji župnik ni rekel, da bo s tem napravila Zveličarju veselje. Nato jo je takoj vrnila.

Rekel sem ji, da je prinesem jutri zjutraj ob šestih Zveličarja. Rezika: "Ne, ob osmih." Omenila je nekaj o utrujenosti. Domneval sem, da ima v mislih svojo utrujenost. Pa ne! Imela je ozir name, ker sem to noč spal samo dve uri in tudi prejšnjo noč malo. Župnik ni hotel tega verjeti, češ, da prejema sveto obhajilo vsikdar ob šestih. Ko pa jo je sam vprašal, je spoznal; da je res tako njena želja. Odšla sva z gospodom mons. Doskočilom pet minut po pol sedmih. Gospod župnik je ostal tam iz strahu, da ne bi Rezika omedlela. In res ji je bilo okoli sedmih zvečer slabo. Znova jo je moral vzdigniti, da je sedela bolj ravno, se opirala na blazine ter mogla svobodneje dihati.

spodovo ter rekel: Ecce Agnus Dei (Glejte Jagnje božje), se je dvignila, tokrat z nekim nadzemskim mirom, in kakor ožarjena čakala z razprostrtimi rokami. Ne spominjam se, mislim pa, da tokrat ni klicala: Zveličar!

Gospod župnik me je opozoril, naj za hip stojim pred njo s sveto hostijo v roki, da si ogleda od mrtvih vstalega Zveličarja. Z angelsko go-rečnostjo je prejela potem sveto hostijo ter klonila na visoko položene blazine, pustivši usta na

pol odprta. Nisem se oddajil od nje. Opazoval sem njen jezik; bil je rdeč kakor pri najbolj zdravem človeku. Tudi premeknila ga ni veliko in niti najmanj ni poskušala svete hostije zaužiti (požreti). Prejšnji dan pa se je toliko mučila, da bi požrla neznamenit odlomek svete hostije! Zdaj pa nasprotno! V taistem hipu — komaj štiri sekunde so potekle od svetega obhajila — je pokazala Rezika s svetim spoštovanjem jezik, ki je še vedno nepremično ležal v ustih, a svete hostije ni bilo več na njem.

Sveta hostija izgine torej sama od sebe, kar je opazil že škof dr. Waitz in drugi.

Ta dogodek si morem razložiti zgolj s tem, da Kristus Gospod, ki bi ga v celi sveti hostiji ne mogla prejeti, pride k njej na nadnaravni način.

Ko jo je kesneje župnik vprašal, kako dolgo ostane danes Zveličar v njej, je odgovorila: "Dopoldne."

V povznesenem stanju miru, v katerem je zdaj bila, sem ji stavil razna vprašanja glede svoje osebe in vodstva škofije in seminarja — na vse je odgovorila. — Tudi mons. Doskočil jo je vprašal razne stvari iz svoje stroke novega zakona.

Proti deveti uri je naenkrat nehala govoriti. Začela je zehati — znamenje, da prihaja v naravno stanje. Prekrižala je roke čez prsi ter se kakih pet minut pogovarjala z božjim Zveličarjem; opravljala je zahvalo po svetem obhajilu. Bil je edinstven prizor, vreden, da se ovekoveči.

Potem si je z žepnim robcem obrisala usta, zehnila; se jela pretegovati, kakor če se človek prebudi iz globokega spanja, se vsedla, in si z robcem izbrisala oči, ki pa se niso odprle; nekoč je pripomnila (dobesedno se ne spominjam): "kakor da bi imela cent na očeh!" Slednjič so se oči po daljšem času na pol odprle, in končno so se odprle popolnoma. Rezika se je razgledala, napol začudeno pogledala na nas tri stoječe pri njeni postelji, nato se je kakor otrok zasmejala. Kajti o naši navzočnosti ni več vedela ničesar, le na to in ono se je še od časa do časa spominjala.

Bila je ljubko, preprosto dekle, pri kateri smo se mudili do pol desetih. Kdor jo je videl v petek ob pol dveh popoldne, po štirinajsturnem trpljenju, okrvavljeno, smrtno blede, ni mogel slutiti, da bode, ko se bo v soboto zjutraj prebudila v naravno življenje, zopet sveža kakor v četrtek. — Odkod te nove moči? In odkod nadomestilo izgubljene krvi?

Pripovedoval sem ji, da grem čez mesec dni v Rim; vprašal sem jo, kaj naj sporočim svetemu očetu? Pa se je jela "sramovati" in si zakrila obraz z rokami kakor majhen otrok, češ, "jaz si ne

upam" (i trau mi nit). Ko sem ji nato rekel, da ji izprosim blagoslov od svetega očeta, je pripomnila: "Da, in povejte mu, da jaz za svetega očeta vsak dan posebej molim."

Nj. Em. kardinala Faulhabera, nadškofa v Monakovem, ima zelo rada; piše ji in ona njemu.

Zanimiva je njena sodba o vzgoji v bogoslovnih semeniščih. "Pri tej vzgoji je treba gledati bolj na pobožnost nego na učenost in znanost, od katere se itak mnogo pozabi. In smeje se je sklicevala na gospoda župnika, češ, da je gotovo tudi on mnogo od tega pozabil. Poglavitno je, da se gojenci nauče praktičnih stvari za dušno pastirstvo. Duhovnik mora biti oče, da imajo vsi zaupanje vanj, kakor je naš gospod župnik, kateremu so vsi udani, ki je čistih rok in vse razda."

Med pogovorom mi je pokazala na svojem robcu všit monogram. "Takih stvari jaz ne znam, dobila sem jih od častitih sester; nogavice pesti pa znam."

V kletki je zapel ptiček. In njene misli so bile takoj pri Bogu. "Tega ptička" — je pripovedovala — "sem dobila naravnost iz gnezda v gozdu. Bil je še čisto majčken in peti še ni znal. Tu je slišal vedno peti kanarčka, in vendar ne posnema njega, ampak poje kakor njegov starši." In iz tega je takoj izvajala bivanje božje.

Najrajši bi bila sama in imela mir pred obiski; toda "če Zveličar to hoče, prenašam rada."

Isti dan, po našem odhodu, je bil pogreb njenega malega nečaka; a radi tega ni bila potrta. Za to pa mi je priznala, da bo "danes" še veliko telesno trpela.

Njeni starši bi bili že lahko milijonarji, toda načelno odklanjajo vsako tudi najmanjše darilo, kakor nam je sporočil gospod župnik. On nam je tudi povedal, da mati umiva Reziko le v povznesenem stanju miru, ko ne čuti bolečin. Včasih pa se slučajno prebudi, in tedaj ima velike bolečine. Saj je vsa kri — tudi lasje so okrvavljeni — prisušena. A ni treba drugega sredstva, nego reči: "Zveličar to hoče" — in takoj je tiha kakor jagnje.

Poslovali smo se od Rezike ob pol desetih. S kako gorečo pobožnostjo se je križala, ko sem jo blagoslovil! — Tudi svoj pektoral (naprsni križ) sem ji dal poljubiti. Poljubila ga je z zgledno spoštljivostjo in ni čutila niti najmanjše bolesti. Vse drugače nego za časa petkovega trpljenja. — V četrtek dopoldne ji je dal poljubiti svoj naprsni križec škof iz Kanade. Poljubila ga je spodaj, ne v sredi, kakor je danes poljubila mojega. Na vprašanje gospoda župnika je odgovorila: "Mene je tja vlekle." (Es hat mich so hingezogen). A ni vede-

la, da ima kanadski gospod škof ostanek svetega križa v pektoralu spodaj, dočim ga imam jaz v sredi.

Priporočil sem še njenim molitvam sebe, svojo mater, svojo škofijo, sorodnike in vse, kateri so me prosili za njeno priprošnjo. Pristavila je: "Molimo drug za drugega!" (beten wir für einander.) "Pozdravite svojo mater! Pozdravite svojo mater!" O hradčanskih karmeličankah v Pragi je pripomnila: "Te se morajo veliko boriti" (da se morejo preživljati) — (die haben viel zu kampfen.)

Med durmi sem se obrnil: "Tako Rezika, na svidenje v Konnersreuthu, ali pa gotovo v nebesih!" . . .

"Oglasil sem se še pri očetu. Bil je še v postelji a že izven nevarnosti. Poslovil sem se tudi od matere in spoznal pri tej priliki dve Rezikini sestri (v petek sem govoril s tretjo, kateri je umrl fantek; bila je tam s triletnim sinčkom, o katerem Rezika trdi, da bo duhovnik.) S četrto sestro sem se sešel v župnišču, kjer je za gospodinjo. Govoril sem tudi z dvema njenima bratoma. Vsi sorojenci so močni in zdravi, kakor njihovi starši. In Rezika je bila prvorojenka . . .

Abbe Vivien.

Za duhovnika je bil posvečen 14. januarja 1844, star dvajset in sedem let. Njegovo življenje je potekalo v mejah dveh župnij: trideset in tri leta je bil v Thieffrain, dvajset in sedem let v Saint Lavine. Vivien je bil predvsem duhovnik. Živel je le za Boga in za duše. Bil je eden tistih apostolov, ki jih ničesar ne utruji, ničesar ne odvrne, kadar gre za zveličanje duš. Čimbolj je čutil ničnost vsega zemeljskega in ceno večnosti, tim bolj se je posvetil službi svojih ovčic. Vsak hip podnevi in ponoči je bil pripravljen pomagati jim. Denar je šel le hipno skozi njegove roke, le toliko, da je pomagal siromakom. Nevarnosti kužne bolezni se ni strašil. Nasprotno, zdelo se je, da ga še bolj priklenja k ležišču bolnikov. In ko je njega samega napadala bolezen, se ni brigal za njo; ni mu dalo obstati doma, ko je videl, da je drugje potreben. Bil je neutrudljiv. Od ranega jutra do poznih ur je hitel po svoji župniji, od hiše do hiše, hoteč biti povsod, kjer bi mogel pomagati, svetovati. Njegova radodarnost in dobrotelost je bila naravnost bajeslovna.

Po starših je podedoval lepo imetje, a v kratkem času je razdal vse med uboge. Živel je silno skromno in mrtvičil se je tako, da ni imel skoraj nikakih potreb. Njegovo oblačilo ni bilo razkošno, in njegovi mizi, kadar ni imel gostov, bi se dalo očitati mnogo nedostatkov.

Najbolj mu je bila pri srcu krščanska odgoja. Župnija Saint-Savine se ima njemu zahvaliti za krasno dekliško šolo, ki jo z velikim uspehom vodile sestre sv. Frančiška Sal. Tudi cerkev Saint-Savine-ska je použila znaten del njegovih dohodkov. Največjo žalost mu je povzročalo, ko je videl v cerkvi toliko praznih mest. Kako goreče je molil za te, ki niso molili! Kako je daroval Bogu svoje solze, svoje trpljenje in vse svoje prizadevanje za njihovo spreobrnjenje! Vivien je bil tudi član duhovnikov-adoratorjev, molivcev sv. Rešnjega Telesa. Bil je izmed prvih udov v

škofij. Z vzorno točnostjo je opravljal svojo tedensko molitveno uro in redno pošiljal svoj izkaz. Človek mora strmeti nad tem, kako je mogel pri svoji neizmerni gorečnosti v zunanji duhovniški službi toliko ur posvetiti adoraciji, molitvi pred tabernakljem. Tako je leta 1901 premolil dve sto ur pred najsvetejšim zakramentom, leta 1902 meseca januarja trideset, februarja dvajset, marca dvajset in pet ur. Pred tabernakljem je zajemal ogenj gorečnosti, tako, da se je župnija docela spremenila. In ta goreči duhovnik je rekel: "Da najdeš ali vzbudiš v svoji okolici mnogo duhovniških poklicev, ni treba, da bi moral biti v župniji, ki je rodovitna na duhovniških poklicih; zadosti je, da imaš veliko verskega duha in se baviš z otroki s tem prepričanjem, da premnoge izmed njih kliče Bog v službo svojih altarjev, za izvršitev teh svojih načrtov zahteva tudi tvojega sodelovanja. Sam je — star komaj štirideset in dve leti — našel že štirinajst duhovniških poklicev v župniji, od koder že nad dvajset let ni izšel noben duhovnik, in kjer se je zdelo, da je vir teh poklicev že povsem usahnil. "Poklici prihajajo iz nebes! Res je! Toda žal! Prečesto tudi drugotni činitelji ne kažejo tistega sodelovanja, ki ga Bog od njih pričakuje. Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Ako poljedelec ne orje, zastonj pričakuje božjega blagoslova. Če ne iščeš poklicev, če jih ne obujaš, ne moliš za nje, jih ne najdeš," je rekel duhovnik Vivien.

Moliti za dobre duhovnike je dolžnost nas vseh. Toda najuspešnejša molitev je molitev ljubljencev božjih: otrok in bolnikov. Starši, vzpodbujajte svoje otroke, spominjajte jih, da bodo molili za dobre duhovnike. In kateri veste za bolnike, obiščite jih, pokažite jim, koliko lahko store za zveličanje duše, ako svojo bolezen darujejo Bogu z namenom da pošlje mnogo gorečih dušnih pastirjev. Zakaj najuspešnejša, najučinkovitejša je tista molitev, ki je združena z žrtvami.

Od Marije Pomagaj.

DOBILI smo novega komisarja, v osebi P. Anzelma Murna, ki ga gotovo ni treba šele predstavljati. Saj je naš najstarejši Amerikaneec, ki je deloval že na mnogih župnijah, jih organiziral in jim zidal cerkve. Lepa cerkev sv. Jožefa v Betlehem, Pa. in cerkev sv. Cirila in Metoda s šolo v Clifton, N. J. ste njegovo delo. Gospodarske skušnje ki jih ima za seboj mu bodo zdaj prav prišle. Želimo mu mnogo vspeha! Kot svetovavci so mu bili prideljeni: P. Bernard Ambrožič, dosedanji komisar, P. Benedikt Hoge, ki je bil obenem ponovno izvoljen za gvardijana v Lemontu, ter P. Leon Novitskie, župnik sv. Jurija v So. Chicago.

*

Tè spremembe so pa povzročile še druge. Ker mora biti komisar, če že ne v središču komisarijata, to je v Lemontu, vsaj kolikor moč blizu, se je poslovil od Willarda, Wis. kjer je bil zadnje čase župnik in preselil v La Salle, Ill. kot hišni predstojnik in voditelj klerikov-bogoslovcev. Naši trije kleriki, nastopno bogoslovci: Rel. Andrej Svente iz Forest City, Pa., Ciril Šircelj iz Sheboygan, Wis. in Alojzij Medic iz Chicago, Ill. bodo namreč obiskovali bogoslovna predavanja v St. Bede's kolegiju v Peru, Ill. Tamkajšnji oo. benediktinci so bili po posredovanju našega znanega misijonarja Rev. Vencelj Šolarja, O.S.B. tako prijazni, da so jih sprejeli v svojo bogoslovno šolo.

Za willardskega župnika je nastavljen P. Bernard Ambrožič. Ker je še mlad, ne bo potreboval pomožnega župnika. Zato je bil P. John Vianey Trinko, ki je zdaj na Willardu delal dušnopastirski novincij, prestavljen v Johnstown, Pa. Cerkev sv. Terezije ima namreč že par podružnic, zato potrebuje več moči. Tam bodo poslej trije: P. Odilo, župnik, P. Benigen, ki je prišel nazaj v Johnstown in P. John Vianey, pomočnika.

*

Mesto Rev. Benigna je prišel za župnika k sv. Janezu Vianey v Detroit, Mich. P. Edward Gabrenja.

*

Desetletnice-Lemonta radi slabega vremena nismo mogli praznovati. Prestavili smo jo na prihodnje leto, ko bo deset let, kar je bila cerkvena blagoslovljena in Marija Pomagaj ustoličena med nami. Pač pa smo imeli ta dan 2. sept. drugo, domačo slovesnost. P. komisar je preoblekel štiri novince-klerike. Ti so: Anton Ule iz Euclid, O. ki je dobil redovno ime Fr. Ludvik, Frank Stepanič iz Neodesha, Kans., zdaj Fr. Martin, Frank Rogan iz Betlehem, Pa., poslej Fr. Richard in Walter Rogelj, iz La Salle, Ill., odslej Fr. Michael. Bog jim daj stanovitnost!

*

Dne 10. sept. pa so položili svoje slovesne obljube trije zgoraj imenovani nastopni bogoslovci in s tem končno obračunali s svetom.

Z grička Asizij.

SEDAJ ob slovesu naših sester se nam vsiljujejo besede in melodija znane pesmice "Lastovke ptičice; ve se odpravljate, ve se poslavljate daleč na jug." Ne le na jug, ampak tudi na sever, zhod in zahod se odpravljajo naše sestrice, lastovice. V starem kraju posebno v Ljubljani so nazivali naše sestre, — lastovke, menda za to, ker je naša obleka malo slična lastovkam. Temu enak primer so si zmislili Indianci v Južni Ameriki. Pred tremi leti so se naše sestre naselile v San Lorenzo, v Formosi in Laishi Chaco, Argentina. V bližini Formose se nahaja še kakšnih 100 družin poganskih Indijancev. Ko so si naše sestre ogledovale okolico, so jih Indianci s strahom od daleč opazovali misleč, da so to neki veliki ptiči

črne in bele barve. Pač ne slutijo, da jih bodo kmalo ti ptiči (sestre) pripravljale za sv. krst.

*

Zopet so odšle naše sestre, ki so si po dveh mesečnih počitnicah okrepile dušo in telo. Ob koncu počitnic imamo namreč zopet duhovne vaje za sestre, ki jih v zgodnjem poletju niso mogle imeti, akoravno bi želele imeti to o Božiču ali Veliki noči, ko ni tako neusmiljeno vroče. Sv. duhovne vaje je zopet vodil preč. pater Salezij Glavnik. V lepih jedrnatih besedah nas je bodril in spodbujal za pravo redovno življenje in nam dajal pogum za napredek v dobrem. Z nami je moral trpeti hudo vročino in neprilike, a vsi smo vstrajali. Vsakdanje večerno premišljevanje je bilo v doli-

nici pri groti. Tudi med temi duhovnimi vajami smo imeli procesijo s svečicami. Procesijo je vodil preč. Pater John. Junaško je nosil Najsvetejši kakor nekoč sv. Krištof Jezusa. Naj mu bo ljubi Bog plačnik. Med zadnjimi duhovnimi vajami je bila tudi preobleka, obnovitev sv. obljub in večne obljube. Akoravno smo sklenile, da bo vsa slavnost priprosta, se je vendar zbralo precej naroda. Preč. p. voditelj je vabil mladenke, da vstopijo v naš red, češ, če nimamo tukaj dosti dela, nas vabijo v Indijo in na Kitajsko. Toraj korajžno naprej, ako katera čuti poklic.

*

Kakor je bilo že omenjeno, slavimo letos srebrni jubilej ali 25 letnico našega prihoda v Ameriko. Meseca oktobra 1909 so namreč prvokrat stopile naše sestre na ameriška tla. Ves čas smo mislile, da se bomo za srebrni jubilej že ponašale z našim novim samostanom na gričku Asizij. A ga ni, — in ga ni. Namesto samostana pa smo prišle do drugega pomenljivega spomina za petindvajsetletnico. Naši rojaki lahko uganejo, kateri je ta spomenik. To so postaje križevega pota. Kar v grupah prihajajo bližnji in oddaljeni rojaki, da si ogledajo mojstersko delo naših sester. Tudi druge narodnosti opažamo, seveda toliko prišlecev

ni kakor jih je na svetovni razstavi. Pripravljamo se že na blagoslovitev križevega pota, ki se bo vršilo enkrat v oktobru. Mnogi naši rojaki so se pritožili, češ, zakaj nismo tudi njim objavile, da kolektamo za posamezne postaje, češ, tudi jaz bi si bil rad in rada postavila tak spomenik. Nikar prenašlo soditi. Še ni prepozno. V načrtu imamo namreč še Oljsko goro in Kalvarijo. Zato se bo delo nadaljevalo prihodnje spomlad. Pomlad že prišla bo; ko tebe več ne bo; ko te bodo deli v to črno zemljo, — a spomenik, — ta ostal ti bo.

*

Da, meseca oktobra bo ta velik dan za naše rojake in naš griček. Takrat pa vse na noge. Našega srebrnega jubileja se je že spomnila dična Slov. Ženska Zveza, ki nam je poslala \$25.00. Hvala lepa! Nadalje so darovali: Obitelj Omerzel \$10.00, Rev. Štimac \$10.00, Mrs. Josie Čertalič \$5.00, Mrs. Frances Bohar \$2.00, obitelj Trinko \$3.00, društvo sv. Mohorja \$5.00, Mrs. Trlep iz Waukegana \$2.00, Mr. Spolarič \$1.00, N. N. iz Forest City za lučke \$10.00, Mrs. Grčar \$10.00, dva mladenki iz Clevelanda \$2.00, Mr. Triller \$10.00, Mrs. Gradišar \$1.00, Mrs. Šifrer \$1.00. Drugi dobrotniki prihodnjic. Vsem najlepša hvala.

(Iz kraljestva luči in teme, s str. 22.)

ščanska morala zgubiti kredit. Prezident iste organizacije Badahur Ramdey Chokhani pa pravi: "Morala naroda je važnejša, kot pa procvit industrije. Zato se filmski industriji ne sme pustiti, da bi na račun naših otrok

in otrok otrok procvitala. Še strožje je ameriško-evropsko filmsko Sodomu obsodil neki prominentni paganski Indijec. Ko je prisostoval proizvajanju nekega takega filma, je ogorčen de-

jal: "Angleško-ameriški narod je najbedastejši in najnemoralnejši narod na svetu." Kaj nas ne bo sram, da moramo kaj takega čuti iz ust paganov? Zlasti mi Amerikanci, ki se tako radi bahamo s svojo "God's country".

OB 20 LETNICI SVETOVNE VOJNE

Zopet je oživela med nami ta menda največja katastrofa človeštva po svetovnem potopu. Zaenkrat je sicer oživela še samo na papirju. A se že čuje iz dalje, da se bliža v novi "popravljeni" izdaji. Podrobnega računa o žrtvah, ki jih je zahtevala nje prva izdaja pred 20 leti, še nimamo. Kajti njen odmev se še ni razgubil. A že površen račun, ki so nam ga za 20 letnico predložili, je tako grozoten, da bi moral najzagrizenejšega militarista strezniti. Naj ta račun ne ko-

liko posnamemo: Proti dvozvezi Nemčije in Avstrije se je borilo 27 držav, katerih skupno prebivalstvo je štel 1 milijardo 375 milijov. Teda 70% celo kupnega svetovnega prebivalstva. Ti so na vsak meter svojih front postrelili 1000 kg. municije in oddali okrog 4 milijone streliv. Odgovori na te strele od strani dvozveze so bili mestoma zelo dragi. Nemški topovi najtežjega kalibra takozvane "debele Berte," ki so jih imeli l. 1916 deset, so stali vsak po pol milijona mark, vsak strel pa 3000 mark. Najda-

lekosežnejši nemški top je iz daljave 120 km obstreljeval Pariz. Celokupne stroške za municijo je neki Amerikanec preračunal na 125 milijard zlatih mark. Vse stroške sploh pa je cenil na 700 milijard zlatih mark. Padlo jih je na obeh straneh 10 milijonov. Ranjenih je bilo 19 milijonov. Od aktivnih častnikov je padel vsak četrti, od moštva vsak sedmi. Kdor se še ogreva za tako mesnico, magari, če ni bil sam v njej, spada ali v ječo, ali v no-rišnico.

Kadar pokličeš duhovnika k bolniku.

Kolikokrat si v zadregi, kaj bom pripravil, ko bo duhovnik prišel v hišo. Pripeti se mi lahko vsako uro to ali ono. Dasi sem že mnogokdaj slišal o teh pripravah, v nervoznosti kaj lahko pozabim nanje.

To-le ti povem: če še nimaš v hiši bolniške priprave, piši k nam v Lemont, takoj ti vse pošljemo z navodili, kako se dostojno pripravimo za zakrament sv. poslednjega olja. Naslov naš je: Ave Maria, P. O. Box 608, Lemont, Ill.

Zahvale in darovi.

Zahvala.

Javna zahvala za uslišano prošnjo Materi božji, sveti Tereziji in Friderick Baragi za srečno operacijo in za zdravje.

Anton Nemgar,
Eveleth, Minn.

—

Člani Apostolata sv. Frančiška
so postali:

Mrs. Anna Bogataj \$10.00,
Martin Pernugel \$10.00, John
Francelj 50c.

Dar za Ave Marijo:

Mrs. F. Bambich \$2.00.

Z kruh sv. Antona:

Mihael Strniša 50c.

Dar za študenti:

Anna Bresnich \$5, Mrs. Petrina \$2.00, Mary Ule \$2, Michael Kapsch \$1.50, Johan Smreka \$12, A. Zogel \$1.50, Mary Vol \$1, Mrs. Helen Dercar \$1.50, Anna Glensak 11, Antonija Mucin \$1.50, Mrs. H. Zore \$1, Bar-

bara Gornik \$2, Mr. Petrina \$3, Mr. Anton Jakse \$4, Mrs. F. Florence \$1, Mrs. Mary Anzelc \$4, Antonija Nemgar \$1, Don. Mag. \$1, Frances Strajan \$1, M. A. Hegler 1, Terezija Bevc \$1, Jakob Butchar \$1, N. N. \$1, Mrs. M. Gerovic \$1.

Za lučke so poslali:

Mr. J. Volf \$2, Mrs. M. Barle \$1, Mrs. Mary Anzelc \$1, Mrs. Frances Ambro \$1, Mary Kovac 50c, Antonija Nemgar 50c, Mrs. Mary Zogel 50c, Mihael Strniša 50c.

V vsako hišo --- Sveto pismo!

Sv. Pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s sv. Pismom. Pa če že moreš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo sv. Pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemur nam poročajo sv. evangeliji in Dejanja apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi sv. Pismo, vsaj evangelije in Dejanja apostolov.

V premnogih slovenskih naselbinah ni slovenske cerkve, ni slovenskega duhovnika in rojaki ne slišijo evangelijev leta in leta v slovenskem jeziku. Ta knjiga, ki se imenuje

“NOVI ZAKON, SV. EVANGELIJI IN DEJANJA APOSTOLOV”

vsebuje 541 strani, primerna žepna oblika. Ta knjiga naj bi prišla v vsako slovensko hišo v Ameriko. Zlasti tam, kjer nimajo slovenskih župnij in slovenskega duhovnika.

Stane s poštnino \$1.00

Naroča se na naslov:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Rd.

Chicago, Illinois

Naročite si pri
AVE MARIA
 MOLITVENIKE
 SLOVENSKE

SVETA URA,

v platno vez.	\$.90
v fino usnje vez.	\$1.50

SKRBI ZA DUŠO,

v platno vez.	\$.90
v fino usnje vez.	\$1.50

KVIŠKU SRCA,

v platno vez.	\$.80
--------------------	--------

SLAVA MARIJI,

v platno vez.	\$1.00
v fino usnje vez.	\$1.25
v najfinejši opremi	\$1.50

ANGLEŠKE

Child's Prayerbook.....	\$.25
Key of Heaven.....	.50 do \$3.45
First Communion Sets.....	1.00 " 2.15
Vest Pocket Manual10 " 2.00
Ave Maria50 " 1.50
Manual of Prayers	1.20 " 2.20
Holy Name Manual28 in .55
Missals	2.00 do 4.50
Catholic Girls Guide	1.50 " 5.00
Young Men's Guide	1.65 " 5.00
My Prayer Book	1.25 " 4.50
Sick Call Set	3.00 & 7.50

STATUES ALL SIZES

MEDALS -- ROSARIES

Send 10 cents for postage.

Pošlji 10 centov za poštnino.

Koledar Ave Marije.

Naročniki so vsi prejeli koledarje. Res je. Toda morda imaš prijatelja, ki ni naročen na Ave Marijo. Kaj, ko bi mu povedal, da si naroči koledar. Še ga imamo v zalogi. Podvizaj se: v kratkem času bo pošel. Koledar lahko pošlješ tudi v stari kraj. Četudi je Ave Marija v domovini prepovedana, sporočajo nam vsi tisti, ki smo jim koledar poslali, da so pošiljko v redu prejeli.

Phone Canal 7172-3

**PARK VIEW WET WASH
 LAUNDRY CO.**
 FRANK GRILL

1727-31 WEST 21st STREET, CHICAGO, ILL.

JOSEPH PERKO

2101 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI

Najboljše blage. — Čevlji za vso družino.

Za pohištvo in
 pogrebe

Tisti, ki ste v Clevelandu in okolici, in ki pridete v Cleveland, se lahko v vašo lastno korist poslužite pohištva iz naše prodajalne. Pir nas je pohištvo kar najbolj zanesljivo in vredno zanj danega denarja.

Glavno prodajalno imamo na

6019 St. Clair Avenue,

podružnica pa je na

15303 WATERLOO RD., CLEVELAND, OHIO

Tudi tisti, ki se obrnejo na nas za pogrebna opravila, dobijo za manjše izdatke boljše postrežbo.

A. GRDINA & SONS

Za vsa podjetja velja glavni telefon

Henderson 2088